Günün en mühim kitabı
Rusya Tarihi
Eski Moskova sefiri Galib Kemalî Söylemezoğlu tarafından Fransızca asluun 26 ncı tabından tercüme edilmiştir. 30 formadan ibaret, tab'ı gayet nefis, fiatı Ecza 150 ciltli 175 kuruştur,
Kanaat Kitabevi

Cumhuriyet

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Onaltıncı yıl sayı: 5547 Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul. No. 246 Cuma 20 Birinciteşrin 1939
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

XII nci ŞARL'ın
TARİHİ
Yazan : VOLTAİRE
Çeviren : NAHİD SIRRI
Resimlidir. Fiatı 100 Kuruş
Hilmi Kitabevi

Türk - ingiliz - Fransız ittifakı

Üç devlet arasında yapılan muahede dün akşam Ankarada Başvekilimizle Ingiltere ve Fransa büyük elçileri tarafından merasimle imzalandı

ittifakın mahiyeti sadece tedafüidir

Türkiye ile ingiltere ve Fransa arasında..

Karşılıklı yardım muahedesinin bariz iki karakteri vardır: 1 — Muahede hiçbir devlete karşı olmıyarak yalnız tedafüî mahiyettedir. 2 — Bu muahedenin tazammun ettiği hükümler arasında Türkiyenin bu yüzden büyük şimal komşumuz Sovyet Rusya ile müsellâh bir ihtilâfa gitmek mecburiyetinde kalmıyacağına dair sarih bir ihtiraz kaydı konulmuştur.

Ankara: 19 (Başmuharririmizden) Bugün Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grupu içtimaında Başvekil Refik Saydam, memleketimizle İngiltere ve Fransa arasında esasları çoktan kararlaştırılıp ilân da edilmiş olan anlaşmanın dost devletlerce varılan kat'î şekilleri hakkında izahat vererek alkışlar içinde Grup umumî heyetinin tasvibini aldıktan sonra bu ehemmiyetli sulh eserinin vesikaları saat 18,30 da imza ve teati kılınmıştır.

Ehemmiyetli sulh eseri diyoruz. Hakikaten Türkiyenin İngiltere ve Fransa ile akdettiği bu muahede, Akdenizde ve Türkiyenin emniyet sahası olan bölgelerde sulhu korumak açık maksadile ve yalnız bu maksadla karşılıklı yadrım taahhüdlerinden ibaret bulunuyor.

Bu karşılıklı yardım muahedesinin bariz iki karakteri vardır: 1. — Muahede, hiçbir devlete karşı olmıyarak yalnız tedafüî mahiyettedir. 2. — Bu muahedenin tazammun ettiği hükümler arasına Türkiyenin bu yüzden büyük şimal komşumuz Sovyet Rusya ile müsellâh bir ihtilâfa gitmek mecburiyetinde kalmıyacağına aid sarih bir ihtiraz kaydı konulmuştur. Akdeniz ve Yakınşark emniyetlerinin bu iki şartla teminat altına alınmış olması elbette ve ancak ehemmiyetli bir sulh eseri sayılmalıdır.

Avrupa ahvalinin son zamanlara doğru fenadan betere giden buhranı karşısında bu tedbire beş altı ay evvel tevessül etmiş olduğumuzu hatırlıyalım. Böylelikle anlaşma kat'î şeklinin imza ve teatisinden evvel epeyce bir zaman geçmiş bulunuyor. Âkidler, bu teşebbüsün daha geniş ölçüde bir sulh cephesi haline inkılâbile belki harbin önüne geçilebileceğini asil bir umudla tasavvur ve bu yolda ciddî gayretlere teşebbüs ettiler. Maatteessüf bu umudlar tahakkuk edemedi, ve harbin filen başlamasının önüne geçilemedi. Beşeriyet için bir felâket olan bu afetin etrafa taşabilecek mazarratlarını tahdid etmek şimdi daha mübrem bir zaruret haline gelmiş bulunuyor. Demek ki, daha ortada harb yokken beş altı ay önce düşünülmüş olan bu tedbirlerde en kat'î isabet varmış. Arayerde geçen zaman, Avrupa şimalini hercümerc eden harb hailesinin filiyatile bu acı hakikati ispat eylemekten başka birşeye yaramamıştır.

Kendilerile karşılıklı yardım paktı akdettiğimiz iki büyük devletin Avrupa şimalinde büyük bir devletle harb halinde bulunmalarına rağmen, Türkiye için vaziyetin hiçbir memleket ve millete karşı husumet manasını asla tazammun etmiyen mahiyetine elbette dikkat edilecektir. Filhakika bizim karşılıklı yardımla daha emin bir halde bulundurmak istediğimiz sahalar, şimdiki halde dahi harb mıntakası haricinde bulunuyor ve bunun tabiî neticesi olarak Türkiye, yalnız harb haricinde değil, harbden çok uzak mevkide kalmakta devam ediyor.

Bu halin böylece mütemadi bir hakikat olarak devamı veya idamesi başlıca temennimiz olduğunu söylemeğe hacet var mı? Milletlerin emniyet ve selâmetleri yalnız temenni ile temin olunamadığı içindir ki bu tedafüî tedbirlere müracaat olunmuştur, ve yalnız bu gaye ile...

Başlayan harbin Polonyayı şimdiki halde dünya hartasından silmekle meydana çıkan feci garabeti, bütün milletleri kendi hayat ve selâmetleri bakımından büyük endişelerin derin ıstırabları içinde yaşatıyor. **Milletler arasında bütün tarihin kaydetmediği dehşetli bir buhran hüküm sürmekte ve insan medeniyeti yıkılıp yok olmakla ayakta durabilmek gayreti arasında mahşerî bir hayat geçirmektedir.**

Kuvvetle hak arasındaki bu çarpışmayı tehdid ederek insanlığı muhtac olduğu salim ve sağlam yeni nizamı içinde normal hayata kavuşturmak, bugünün en büyük vazifesini teşkil etse gerektir. Bu müthiş günlerin her an gelebilmesi ihtimali karşısında biz Türkler, yeni müttefiklerimiz İngilizler ve Fransızlarla kendi emniyet sahalarımızın selâmetini temine azmetmiş bulunuyoruz. İşte, bugün Ankarada imza olunan muahedelerin hakikî maksad ve manası bundan ibarettir.

Türkiye, maksadı sulh olan bu muamelede sulha hizmet edebilmiş olduğu nispette kendisini bahtiyar sayacaktır.

YUNUS NADİ

Başvekilimizle İngiliz ve Fransız sefirleri mühim nutuklar söylediler

MUAHEDENİN METNİ

Ankara 19 (a.a.) — Türkiye Cumhuriyeti, Büyük Britanya Krallığı ve Fransa Cumhuriyeti arasında bu akşam imzalanan muahede metni aşağıdadır:

***

Türkiye Reisicumhuru, Fransa Reisicumhuru ve Majeste Büyük Britanya, İrlanda ve denizleraşırı İngiliz ülkeleri Kralı, Hindistan İmparatoru, «Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Birleşik Krallığı için»,

Millî emniyetlerinin menfaati iktizası mütekabil mahiyette bir muahede akdini ve tecavüze mukavemet için yekdiğerine karşılıklı yardım temin eylemeği arzu ettiklerinden,

Murahhas olarak,

Fransa Reisicumhuru:

Büyük elçi ve fevkalâde murahhas Legion d'Honneur nişanının Commandeur rütbesini haiz Bay Rene Massigli'yi,

Majeste Büyük Britanya, İrlanda ve denizleraşırı İngiliz ülkeleri Kralı, Hindistan İmparatoru «Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Birleşik Krallığı için»:

Büyük elçi ve fevkalâde murahhas Sir Hughe Montgomery Knatchbull - Hugessen, K. C. M. G.'yi,

Türkiye Reisicumhuru:

Başvekil ve Hariciye Vekâleti vekili, İstanbul meb'usu Bay dok- Refik Saydamı tayin eylemişler ve bu murahhaslar, usulüne muvafık görülen salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra aşağıdaki hususatı kararlaştırmışlardır:

Madde 1

Türkiyeye karşı bir Avrupa devleti tarafından vaki bir tecavüz neticesinde Türkiye bu devletle muhasamata giriştiği takdirde, Fransa ve Birleşik Krallık filen Türkiye hükûmetile teşriki mesai edecekler ve ona yedi iktidarlarında olan bütün yardım ve bütün muzahereti yapacaklardır.

Madde 2

1 — Bir Avrupa devleti tarafından vaki olup Akdeniz mıntakasında Fransa ve Birleşik Krallığın tutulacakları bir harbe müncer olan bir tecavüz hareketi halinde Türkiye filen Fransa ve Birleşik Krallıkla teşriki mesai edecek ve onlara yedi iktidarında olan bütün yardım ve bütün muzahereti yapacaktır.

(Metnin devamını ve imza merasiminin tafsilâtını 5 inci sahifemizde bulacaksınız)

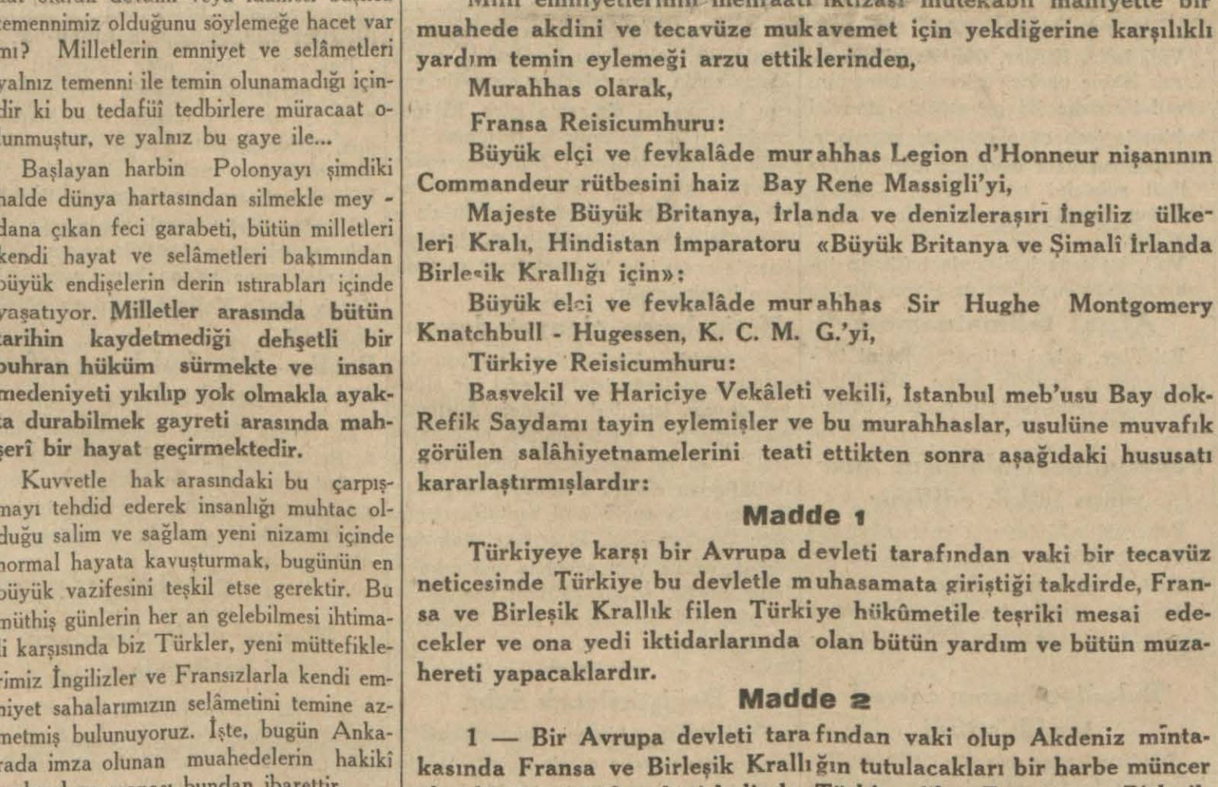

Geçen mayısta Ankarada Türk - Fransız deklarasyonunun imzası merasiminden bir intıba

İngiliz Başvekilinin dün Avam kamarasında verdiği mühim izahat

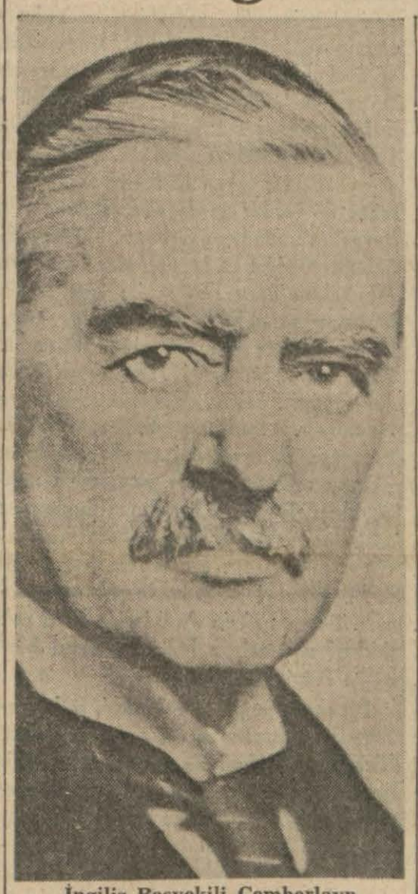

İngiliz Başvekili Çemberlayn

Londra 19 (Hususî) — Başvekil Çemberlayn Avam Kamarasının bugünkü celsesinde Türkiye, İngiltere ve Fransa arasında imzalanan anlaşma hakkında beyanatta bulunarak şunları söylemiştir:

«— 12 mayıs tarihinde beyan ettiğim veçhile Türkiye, İngiltere ve Fransa hükûmetleri uzun vadeli bir, karşılıklı yardım anlaşması akdine karar vermişlerdi. Bu hususta cereyan eden müzakereler neticesinde her üç devlet, tahti emirlerindeki bütün kuvvetlerle yekdiğerine yardım etmeğe karar vermişlerdir. Son defa cereyan eden müzakereler neticesinde anlaşma, üç taraflı bir ittifak haline getirilmişti. Bu hususta üç hafta evvel tam anlaşma hasıl olmuş bulunuyordu. Fakat Türk hükûmeti, Türkiye Hariciye Vekilile Sovyetler arasında Moskovada cereyan eden müzakereler neticesinde Sovyetlerle de ayni mahiyeti haiz bir anlaşma akdedilebileceğini ümid ettiğinden ittifaknamenin imzalanması tehir edilmişti.

Fakat bazı Sovyet teklifleri, Türkiye tarafından İngiltere ve Fransaya karsı daha evvel deruhde edilen taahhüdlerle kabili telif olmadığından, Moskova müzakereleri muvakkaten tehir edildi. Bununla beraber, Türkiye ile Sovyetler arasındaki münasebatın dostluk esasına dayandığı Türk ve Sovyet hükûmetleri tarafından temin edilmektedir.

[Arkası Sa. 6 sütun 2 de]

Tren Erzurumda

Erzurum demiryolu, Meşrutiyetin ilk senelerinde, komitacı iken meb'us olan Pastırmacıyan isminde bir Ermeninin ağzından işitilmişti. O zaman, Çester projesi diye birşey tutturmuş gidiyorduk. Bu projeye göre, Pastırmacıyanın temsil ettiği bir Amerikan şirketi, Erzurum demiryolunu yapacaktı. Kilometre garantisi diye devletten alınması usulden olan parayı almıyacaktı; fakat yapacağı hatların her iki tarafında ellişer kilometre derinliğinde arazideki meksuf, gayrimeksuf bütün madenleri işletecekti.

Nihayet senelerce lâkırdısını dinlediğimiz Çester projesi de, Pastırmacıyan da madenlerin işletilmesi hulyası da, hep tarihe karıştı. Bugün, ortada tek bir canlı hakikat vardır ki o da, Salatnat ve Meşrutiyet devirlerinde, seneler ve seneler bir umran yem borusu halinde, kulaklarımıza aksedip duran demiryolunun, Cumhuriyet devrinde yapılarak Erzurumu, Türkiyenin dört köşesine bağlamış olmasıdır.

Erzurum demiryolu, 15 senede millî sermaye ve millî teknikle yapılan 3189 kilometrelik çelik ağın bir parçası, Erzurum da bu muazzam hamlenin bir merhalesidir. Bu demiryolu şebekesinin kuruluşu bütün Türk milleti için, azamî muvaffakiyetle verilmiş «ÇETİN VE MUZAFFER BİR İMTİHAN» olmuştur. Çünkü, inşası için Saltanat devrinin Amerikalı Çester'den ve Ermeni Pastırmacıyandan uzun yıllar imdad beklediği bu demiryolları Türkün eseridir. Sermayesini Türk maliyecisi buldu, Güzergâhlarını Türk mühendisi çizdi, köprülerini Türk fenni inşa etti, yarmalarını, toprak tesviyesini Türk amelesi yaptı. Tünellerini Türkün çelik kolu açtı. Traverslerini raylarına Türk işçisi bağladı, istasyonlarını Türk mimarı ve ustası çattı. Bütün bu yepyeni demiryollarını da eskileri gibi, Türk şimendifercisi işletti. Hepsinin fevkında olarak demiryollarımızı kendiniz yapmak azmini Türk büyükleri gösterdi ve bu azmi, söz sahasından iş sahasına ve projeden hakikate geçirmek kudretini de gene Türk büyükleri gösterdi. Bu işin büyük başarıcısı, Ebedî Şef Atatürkten aldığı kuvvet ve gördüğü muzaheretle demiryolu siyasetimizin temelini atmış olan Büyük Millî Şef, RAY BABASI İsmet İnönüdür. Onun: «BÜTÜN MEMLEKETİ BAŞTANBAŞA DEMİR AĞLARLA ÖRÜLMÜŞ GÖRMEK EN BÜYÜK AZMİMİZDİR» sözünü tahakkuk ettirmek için, büyüğile, küçüğile bütün bir millet çalıştı. Bu çalışanlar arasında, Ali Çetinkayanın ismi, Türk demiryollarının tarihine ayrı bir ehemmiyet ve minnetle geçecektir.

Demiryolunun Erzuruma varmasile elde ettiğimiz idarî, medenî, iktısadî, sevkulceyşî menfaatleri birer birer izaha lüzum var mı? Avrupanın bir harb buhranile kıvrandığı şu zamanda, Türkiye, Erzurumu, Trakyaya, Hataya, Egeye, kömür havzasına bağlamıştır. Çelik raylar, Erzurumun bütün maddî varlığını memleketin diğer köşelerine götürebileceği gibi, yurdun bütün varlıklarını icabında, Erzuruma ulaştıracaktır. Erzurum, artık Karadeniz, Boğazici ve Akdeniz kıyılarındadır; trenler ona, her gün bu denizlerin selâmını götürüp getirecektir. Bizim gibi, yarım asır Erzurumu göremiyenler, simdi yarım haftada Erzuruma gidip gelebileceklerdir. Demiryolu şarkı garba bağlıyarak şark hizmeti denilen ayrılığı, ortadan kaldırmıştır. «Tren Erzurumda» sözü iki kelimeden ibarettir: fakat bu iki kelimenin içinde iki bin sahifeye sığmıyacak mana ve hayat vardır. Bu canlı eseri yaratan Büyük Millî Şefe karşı duyduğumuz şükran ve minnet büyük ve sonsuzdur. Çünkü bütün tenkidlere, itirazlara ve güçlüklere rağmen lokomotifi nihayet Erzuruma da götüren onun çelik iradesidir.

FİLİSTİN MEKTUBLARI

Avrupa harbi Filistinde bir sulh havası yarattı

İngilizlerle ve birbirlerile mücadele eden Arab ve Yahudi unsurları, büyük tehlike karşısında muhasamata nihayet verdiler

Kudüs: 15 teşrinievvel

Avrupada başlayan harbin Filistinde ne gibi akisler yaptığını merak etmek beyhude değildir. Çünkü, muharebe, bütün Filistinde gerek umumî hayat ve gerek siyasî hareketler üzerinde pek derin akisler yaptı ve derin tesirler bıraktı.

Ağustosun son günlerinde, Avrupada siyasî gerginlik son hadlerini bulduğu sıralarda bir aralık bütün Filistin, deniz yollarının kapanmak üzere bulunduğu intıbaını taşıdı. İngilizler, her ihtimale karşı Filistinde asker, yiyecek ve malzeme bulunmasını temin için, ağustosun son iki haftası içinde Hayfa ve Yafaya asker, harb malzemesi ve yiyecekler yüklü vapurlar gönderdiler. Akdenizde bir harb çıktığı takdirde, İtalyan denizaltı gemilerinin uzunca bir müddet İngiliz gemilerinin serbestçe nakliyat yapabilmelerini mümkün gören hükûmet, son gayretlerle buraya kuvvet, malzeme ve yiyecek taşıyorlardı. Bu sıralarda, Yahudiler büyük bir paniğe uğradılar: İngiltere ile Filistin arasında muvasala sekteye uğradığı, İtalya ile harb çıktığı takdirde, İngiliz kuvvetlerinin herşeyden ziyade Mısırın ve Kanalın müdafaasile meşgul olacaklarını düşündükleri için, Filistinde mücahidlerin serbest kalmaları ihtimalini gördüler. Bu takdirde, Yahudiler, hiç olmazsa birkaç ay, İngilterenin yeni yardımlar yapabilmesini imkânsız buluyorlardı. O zaman iş başa düşecekti. Ayni hâdisede Filistin mücahidleri muhitinde büyük bir memnuniyetle karşılanıyordu. İtalya ile İngiltere arasında zuhur edecek bir harb, bunların işlerini kolaylaştıracaktı.

İngiliz - Filistin idaresi, böyle bir ihtimale karşı fevkalâde tedbirler aldılar. Bu tedbirlerin başında, bir taraftan yiyecek bakımından Filistin ihtiyaclarının temini, diğer taraftan da her ihtimale karşı askerî kuvvetin takviyesi bulunuyordu. Örfî idare her tarafta şiddetlendirildi ve İngiliz ordusunun mahallî unsurlardan asker alınmak suretile takviyesi hususuna karar verildi. Bu sırada, Yahudiler büyük bir telâş ve endişe içinde idiler. Harb başladığı takdirde kendileri için, Filistinde tutunma imkânlarının çok güçleşeceği muhakkak olduğuna göre, kuvvetlerini oradaki İngiliz kuvvetlerile birleştirmekten başka çare bulunmadığına karar verdiler. Bu suretle, bir zamandanberi İngiltereden fevkalâde müşteki olan ve onunla hatta mücadele eden en müfrit Yahudi unsurları bile, müşterek tehlike karşısında İngilizlerle anlaşmak yoluna gittiler.

Eylûlün ilk günlerinde vaziyet sarahat kesbetti; İtalyanın harbe girmiyeceği görüldü. Bu, bir taraftan İngilizlerle Yahudilere geniş bir nefes aldırdığı gibi diğer taraftan da mücahidleri meyus etti. Fakat, İtalyanın harbe iştirak etmemiş bulunması, Yahudileri, kararlarından döndürmeğe sevketmedi. Hafiflemiş olmakla beraber, tehlike aynen mevcuddu. Harbe devam ettiği müddetçe, Yahudiler için yegâne selâmet, İngilizlerle anlaşmakta ve onların kuvvetlerine kendi kuvvetlerini de ilâve etmekte idi. İngilizler de ayni ihtiyacı takdir ettikleri için, İngiliz ordusunun kadroları arasında Yahudilere de bir yer ayırdılar.

Yapılan propaganda sayesinde, pek çok Yahudi genci, İngiliz ordusunda muhtelif askerî hizmetler almaya talib oldular. Bugüne kadar, gerek müsellâh hizmetlerde, gerek geri hizmetlerinde kullanılmak üzere İngiliz ordusuna asker olarak yazılmak için müracaat eden Yahudilerin miktarı otuz beş bine baliğ olmuştur. Bu arada birçok genc kızlar da vardır. Bunlara, sıhhiye, nakliye ve pasif müdafaa hizmetlerinde vazife veriliyor.

Demek oluyor ki, Avrupada başlayan harbin burada ilk yaptığı tesir, Yahudilerle İngilizlerin anlaşmaları ve kuvvetlerini birleştirmeleri tesirinden ibaret olmuştur.

***

Arablar ve nasyonalistler arasındaki tesire gelince, bu cihet, tamamen mücahidlerin aleyhinde tezahür etti. Buradaki vaziyete göre, bundan böyle nasyonalistlerin İngiltere ile Yahudilere karşı yaptıkları hareket, bundan böyle ölmeğe mahkûm bulunuyor.

Harb hali ilân edilir edilmez, bütün Filistinde İngiltere işgal kuvvetleri tarafından ittihaz edilmiş olan fevkalâde sıkı askerî tedbirler karşısında mücahedeye devam kendiliğinden müşkül bir hale gelmiş bulunuyordu. Buna evvelâ, Yahudilerin, toptan bir kararla İngiltere tarafına geçmeleri ve bu suretle, bütün kuvvetlerini İngiliz kuvvetlerine müzaherete tahsis eylemeleri gibi bir amil de inzimam etti. Yahudilerin bu kararile İngiliz işgal kuvvetleri birdenbire bir misli kadar artmış oluyordu. Bu hal, bir kısım Araplar üzerinde kuvvetli bir tesir yaptı. Yani mutedil bir siyaset taraftarı olanlar, yahud Filistin mücahedesinin muvaffakiyetli neticeler verebileceğine inanmıyanlar, birdenbire artan İngiliz - Yahudi kuvvetinin Arablara karşı şiddetli bir siyaset takib edebileceğini düşündüler ve bir an evvel İngilizlere yaklaşmaya meylettiler. Bu suretle Filistin Arabları arasında ötedenberi zaten mevcud olan ikilik büsbütün artmış oldu.

Bütün bu hâdiseler cereyan edip dururken, İngilizler de Arablara karşı mülâyim bir hareket takib ettiler ve sıkı bir propaganda yaptılar. Halen, müfrit mücahidler, henüz mukavemete ve mücadeleye taraftar görünmekle beraber, etraflarında kendilerini kuvvetle tutan unsurların birdenbire zayıfladığını görmüş ve bundan dolayı da manevî kuvvetlerinin zayıflamış olduğunu hissediyorlar. Birkaç gündenberi Suriyeli ve Filistinli bazı ilerigelen insanlar, mücahidlerle Yahudilerin ve İngilizlerin artık anlaşmaları ve dost olmaları lâzım geldiğini söyliyerek tavassutta bulunuyorlar. Bunların müdafaa ettikleri tez şudur: «İngiltere ile Fransa Arabların dostlarıdır. Her nekadar arada bir takım hâdiseler zuhur etmişse de bunlar ne de olsa, alelâde aile kavgaları hududunu geçemez. Küçük milletlerin hürriyet ve istiklâllerine kasdeden Almanlara karşı Fransa ile İngilterenin harbetmekte oldukları bir sırada Arabların onlara yardım etmeleri lâzımdır. Zaten Irak hükûmeti Almanyaya harb ilân etmiştir. Hicaz da ilân etmek üzere bulunuyor. Suriyede bütün Arablar Fransaya sadakatlerini teyid etmek ve Fransız ordusuna asker yazılmakla meşguldürler. Bütün bu ahval meydanda iken artık İngiltereye karşı daha fazla mukavemet manasızdır. Zaman harb zamanıdır. İngiltereyi fazla kızdırmak caiz olmaz. Sonra Filistin Arablarına karşı çok şiddetli muameleye kalkarsa ahval büsbütün fenalaşır.»

Bu propaganda mücahidleri, sade manen değil, taraftarca da hayli zayıflattı. Birkaç gündenberi ne mücahidlerle İngilizler ve ne de gene onlarla Yahudiler arasında hiçbir hâdise cereyan ettiği yoktur. Yafa ve Hayfada normal zamanlara mahsus bir sükûnet hüküm sürdüğü gelen haberlerden anlaşılmaktadır. Hatta, Arablarla Yahudiler ticarî muamelelere, alelâde alışverişlere bile başlamışlardır. Öyle zannediyorum ki, pek yakın bir zamanda burada umumî bir barış görüş olacaktır. Yahudilerle Arablar İngilizlerin etrafında toplanmak üzere bir müsabakaya girişecekler ve siyasî âlemde yeni bir devrin inkişafına kadar bu hal böyle devam eyleyecektir. Yahudiler, bu muharebeden çok şey bekliyorlar: Bir kere Almanyanın mağlûbiyeti hususunda büyük ümidler besliyorlar. Tel Aviv'de, başhaham, büyük bir dinî âyin yaparak Almanların mağlûbiyeti ve İngilizlerin müzafferiyeti için dualar etti. Diğer taraftan bir ümidleri de harbin İngiltereyi Yahudi sermayedarlarına karşı dostane bir siyaset takibine mecbur edeceğidir. İngilterenin bu yeni harb esnasında Yahudilere biraz daha yaklaşacağı ümidi kendilerini sevindiriyor.

Diyebilirim ki Avrupadaki harb, buradaki dahilî harbe, hiç olmazsa şimdilik, bir nihayet vermiştir.

V. MİHRİ

Şehir ve Memleket Haberleri

Trakyanın ziraî kalkınması için...

Bugün Orman fakültesinde son içtima yapılıyor

İstanbul ve Trakyanın ziraî kalkınmasına aid programın tatbikını temin edecek tedbirler alınmak üzere Yeşilköy Tohum Islah İstasyonu, Büyükdere Meyva Fidanlığı ve Maltepe Tütün Islah İstasyonunda İstanbul Ziraat müdirile Trakya Ziraat müdürleri ve ziraat mensublarının iştirakile yapılan toplantılardan sonra ayni maksadla dün de Halkalı Ziraat mektebinde bir toplantı yapılmıştır.

Bu toplantıda Trakyanın ağaclandırılması, tavukçuluk, arıcılık ve hayvan yetiştirme usullerinin yayılması ve bu havalinin umumî ziraat kültürü etrafında görüşülmüştür.

Bu hususta bilhassa Trakya ve İstanbul bölgesinin tavuk yetiştirme merkezi mesabesinde olan ve Halkalı Ziraat mektebi arazisinde kurulu bulunan İstanbul vilâyeti Tavukçuluk müessesesi gezilmiş, müessesenin yetiştirme programına dahil olan Ligoren, Robelât ve yerli tipi elde etme çalışmaları yakından görülmüştür.

Bağcılık, Zootekni ve Bahçıvanlık şubeleri de gezilerek mektebin bu teknik şubeleri etrafında attığı adımların Trakya ziraat kalkınması üzerindeki tesirleri tetkik olunmuş ve bilhassa bağcılık hususunda mektebdeki Amerikan asma fidanlığı ve diğer mevcud bağlardan yetiştirme mevsiminde Trakyaya aşı kalemi ve çubuk tevziatı yapılması için kararlar verilmiştir.

Sebzecilik ve meyvacılık hususunda da mevcud bütün imkânlar nispetinde Trakya bölgesine yardım yapılması kararlaşmış ve bu arada arıcılık ve tavukçuluk için damızlık dağıtılması da muvafık görülmüştür.

Islah istasyonunun üretmekte ve ıslah etmekte olduğu tohumlukların yayılması ve sıkı bir surette kontrola tâbi tutulması karar altına alınmıştır.

Son toplantı bugün Orman Fakültesinde yapılacaktır.

ŞEHİR İŞLERİ

Valinin Kadıköyde yaptığı tetkikler

Vali Lûtfi Kırdar, dün Kadıköye giderek İskele parkını görmüş, burasının tevsii ile daha iyi bir şekilde tenviri hakkında icab eden emirleri vermiştir. Müteakiben yeni yapılmış olan Maliye Tahsil şubesini gezen Vali, Kadıköy Halkevi inşaatını da mahallen tetkik etmiştir.

Vali, bu sene haziranda başlanıp inşaatı sona eren yolları da görmüştür.

Afişaj talimatnamesi

Belediye, afişaj talimatnamesini tadil etmiştir. Tadilât, Şehir Meclisinin teşrinisani içtimaında müzakere edilecektir.

Feneryolile Kalamışın imar plânı tetkik ediliyor

Feneryolile Kalamışın imar plânı tetkik edilmektedir. Prost, bu semtin bir mesire mahalli olmak üzere aynen muhafazasına taraftardır. Yapılacak imar plânında bu nokta gözönünde tutulacaktır.

Belediye barem cetveli tasdik edildi

Belediye barem cetveli Dahiliye Vekâletince tasdik edilmiştir. Belediye memurlarile Muhasebei Hususiyeden maaş alan muallimlerin barem cetveli bu suretle tasdik edilmiş olmaktadır.

İlkmekteb muallimleri bu ay aylıklarını bareme göre alacakları gibi bunların içinden üç ay evvel kıdem zammı alıp da bütçede tahsisat yokluğundan dolayı istihkaklarını alamıyan 843 muallim de haklarını bu aylıklarla birlikte alacaklardır.

VİLÂYETTE

Emniyet müdürlüğündeki içtima

Cumhuriyet bayramı merasimine aid programın tatbiki işile meşgul olmak üzere dün İstanbul Emniyet müdürlüğünde bir komisyon toplanmıştır. Vilâyetteki kabul merasimine saat 9,30 da başlanacak, Vali ve Belediye reisile kumandanlar geçid resmini takib etmek üzere saat on birde Beyazıd meydanında bulunacaklardır.

Sovyet konsolosunun ziyareti

İstanbul Sovyet konsolosu, dün Belediyede Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdarı ziyaret etmiştir.

Ramazan 7 Cuma

	Öğle	kindi	Akşam	Yatsı	İmsak
	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Ezanî	6 3	9 37	12	1 31	11 18
Zevalî	11 59	15 10	17 22	18 56	4 35

Mühim bir tamim

Halk Partisi teşkilâtına aid bazı isimlerin değiştirildiği bildirildi

Parti Genel Sekreterliği tarafından vilâyetlere bir tamim gönderilmiş, eski nizamnamede kabul edilen teşkilât isimlerinden bazılarının değiştirildiği bildirilmiştir.

Bu tamime göre, üye yerine aza, aday yerine namzed, Parti örgütü yerine Parti teşkilâtı, genbaşkur yerine genel başkanlık divanı, gen yön kurul yerine umumî idare heyeti, il, ilçe, kamun, ocak yönkurulları yerine vilâyet, kaza, nahiye, ocak idare heyetleri, Partikur yerine Parti divanı, saylav yerine meb'us, tüzük yerine nizamname. sekreter yerine kâtib, Bakan yerine Vekil, Başbakan yerine Başvekil, başsekreter yerine başkâtib, işyar yerine memur, hizmet adamı yerine müstahdem, Kamutay yerine Büyük Millet Meclisi, onurkur yerine haysiyet divanı, yasav yerine inzıbat, çekim yerine istifa kelimeleri kullanılacaktır.

ADLİYEDE

Ezilenler dikkatsizlik etmiş!

Karaköy rıhtımında Niko ile Haticeyi çiğniyerek, her ikisinin birden ölümüne sebeb olmaktan suçlu şoför İsanın muhakemesine, İstanbul ikinci Ağırceza mahkemesinde dün sabah başlanmıştır. Mevkuf şoför, kendisinin seyrüsefer nizamlarına riayetsizlik etmediğini, ezilenlerin dikkatsizlik etiklerini söylemiştir. Gelecek celsede şahidler dinlenilmiştir.

Malûliyete sebeb olma davası

1935 tarihinde, Kasımpaşada Mebruke adlı bir kızın, pencereden lâstik sapanla taş atarak Özer ismili bir çocuğun sol gözünden malûliyetine sebeb olmaktan muhakemesi, İstanbul birinci Ağırceza mahkemesinde dün akşam son safhasına yaklaşmıştır. Dünkü celsede Müddeiumumî muavini Übeyd, esastan mütaleasını söylemiş, tedbirsizlik, dikkatsizlikle malûliyete sebeb olmaktan ceza istemiştir. Bu arada, ikinci ceza bu davayı 456 ncı maddenin üçüncü fıkrasına uygun görerek Ağırcezaya göndermiş olmakla beraber, suçun 459 uncu maddenin ikinci fıkrasına uygun olarak sabit olduğunu kaydetmiş, suçlu Mebrukenin suçu işlerken on sekiz yaşını bitirmemiş olmasına göre, 55 inci maddenin de gözönünde tutulması isteğinde bulunmuştur. Bundan sonra davacı vekili Aziz, ceza ve tazminat isteğini tekrarlamış, muhakemenin devamı, suçlu vekili Nadirin müdafaaya hazırlanması için 23 teşrinisani saat on beşe bırakılmıştır.

Neticelenen cinayet davası

Beyazıdda Yeniçeriler caddesinde «Yıldız» otelinde işlenen eski bir cinayet davası, İstanbul birinci Ağırceza mahkemesinde neticelenmiş, otel müsteciri İbrahim Bostancıyı, oteli işletme ihtilâfından dolayı tabanca kurşunile öldürmekten suçlu otel mutasarrıfının oğlu İbrahim Erol, 18 seneye mahkûm olmuş, cezası yaşı sebebile 15 seneye indirilmiştir. Öldürdüğünün varisleri ne 5000 lira ödemesi de karar altına alınmıştır.

Değiştirilecek duba

Denizyolları idaresi vapurlarından birinin çarpmasile esaslı surette tahrib edilmiş olan Köprünün Kadıköy iskelesindeki duba, bugün değiştirilecektir.

Sövünce ateş başına sıçramış!

İşin içinde hesab yüzünden tahrik görülüyor

Geçenlerde bir şoförle müşterisi arasında çıkan kavgada, müşteri şoförü bıçakla elinden ve yüzünden yaralamıştı. Mevkufen muhakemesine karar verilen müşteri Hüsnünün, şoför Rahmiyi yaralamaktan muhakemesine İstanbul birinci ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Orta yaşlı ve irice bir adam olan Hüsnü, sorgusunda şu cevabları verdi:

— O gece içmiştim. Sirkeciden otomobille Taksime gidecektim. Lâkin, Taksime varmadan geri döndük. Bir de baktım ki, şoförün hesabile benim hesabım birbirine uymuyor. Taksi yarım lira fazla yazmış. Halbuki ben bir liralık yol gitmiştim. Ben bir vereyim diyordum, şoför buçuğundan vaz geçmiyordu. Derken pazarlıkta bana sövdü. Sövünce de ateş başıma sıçradı. Onu bıçakladım.

Remzi oğlu Rahminin muayene raporile Hüsnünün Adlî Tıb muayenesine aid raporu okundu. Hüsnünün sar'adan tedavi görüp iyileştiği, suçun vaziyetine tesir edebilecek mahiyette aklından zoru olmadığı, suçun sırf sarhoşluk ve hiddet saikasile işlendiği anlatılıyordu.

Şahid polis Kemal dinlenildikten sonra, Müddeiumumî muavini Orhan Köni, sabıkası olmıyan, ikametgâh sahibi bulunan suçlunun hesab yüzünden tahrikle suç işlediği kaydile ve «bunu samimiyetle itiraf eylemesi itibarile», kendisinin tahliye edilerek muhakemesi isteğinde bulundu. Hâkim Cemil, Hüsnüyü salıverdi ve şahid Fuad, Zeynel, Halid ve Anastasyanın çağırılmaları kararile muhakemenin devamı 23 teşrinisani saat 10 a kaldı.

MÜTEFERRİK

Dört ticarethanenin kapatılması hakkındaki karar

İhtikârla mücadele komisyonu, dün Mıntaka Ticaret müdürlüğünde toplanmış, bu içtimaa sanayi müfettişlerinden Hikmet de iştirak etmiştir.

Komisyon, bazı tacirlerin ifade ve malûmatlarına müracaat etmiştir. Çivi, kalay ve karpit fiatlarında görülen ihtikâr mevzuu üzerinde durulmuştur.

Devletin ihtiyacı olan külliyetli bir kalay partisinin piyasada bulunaması işi üzerinde meşgul olan komisyon, ihtiyaca kâfi kalayı bulmuştur. Yer, alâkadar makama bildirilmiştir. Dünkü içtimaın son kısmında ihtikârı sabit olan dört ticarethanenin ceza olarak muvakkaten kapatılmasının Vilâyet makamına arzına karar vermiştir. Karar, bugün Valinin tasdikına gönderilecektir.

Berlin - İstanbul hava seferleri başlıyor

Lufthansa Alman Havayolları idaresi, Berlin, Viyana, Belgrad, Sofya, İstanbul hava hattının başlamak üzere olduğunu Gümrükler idaresine bildirerek Yeşilköyde gümrük muayenesi yapılmasını istemiştir.

GÜMRÜKLERDE

Memur ve komisyoncu imtihanları

İstanbul gümrüklerinde bu ayın 23 ünde gümrüğe alınacak memurlar ve ayın 25 inde de gümrük komisyoncularile maiyet memurları ve müstahdemler için iki imtihan açılacaktır.

Ankaraya gidecek olan izciler

Mekteblerde Cumhuriyet bayramı hazırlıklarına devam olunmaktadır. Maarif Vekâleti, Ankarada yapılacak büyük merasime her mektebden nekadar izci iştirak edeceğini tespit ederek alâkadarlara tebliğ etmiştir.

Bayramda Ankarada bulunacak izcilerin mecmuu 2612 dir. Bunlardan 1968 i muhtelif vilâyetlerden, 644 ü de Ankara mekteblerindendir.

İzci gönderecek mektebler: Adana, Balıkesir, Edirne, Erzurum, İstanbul, Sıvaş Erkek Muallim mekteblerile Adana, Afyon, Antakya, Antalya, Balıkesir, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Eskişehir, Gazianteb, Galatasaray, Haydarpaşa, Kastamonu, Kars, Trabzon, Konya, Kayseri, Kütahya, Malatya, Pertevniyal, Samsun, Sıvas, Trabzon, Vefa, Zonguldak, İzmir ikinci, Yozgad erkek liselerile İzmir Ticaret lisesi, İzmir, Konya, Edirne San'at mektebleridir. Her mekteb 48 er kişilik takım gönderecektir.

Siyasî icmal

İskandinavya memleketleri ve Amerika

Amerika Müttehid Hükûmetleri Cumhuriyeti efkârı umumiyesi ve bu kıt'adaki diğer yirmi cumhuriyet Avrupa işlerine müdahaleye katiyyen taraftar değildir. Bu yirmi devlet tarafından şimalî, orta ve cenubî Amerika kıt'alarının karada ve denizde irtibat noktası Panamada ahiren akdettikleri konferansta dahi bu bitaraflık tasmimi müşterek bir karara bağlanmıştı.

Amerika devletlerinin bitaraflıkları herhangi suretle ihlâl edilmemesi ve Amerika kıt'ası suları İngiliz ve Alman hrab gemilerine sahne olmaması için muharib devlet olan İngilterenin bir dominyonu bulunan Kanadanın sahilleri ve diğer İngiliz ve Fransız müstemlekeleri haric olarak Amerikanın Atlas ve Büyük Okyanus sahillerinde 300 mil genişliğinde bir emniyet mıntakası tesisine mezkûr konferansta karar verilmişti.

Bu suretle Avrupada 3 mil genişliğindeki kara sularını Amerikalı devletler on misli genişletmiş oluyorlar.

Bütün Amerikan devletleri Avrupanın *malûm harbi* ve başka harblere müncer olacak diğer işlerile alâkadar olmadıkları halde Finlandiyanın vaziyetile bilfiil meşgul olmakta ittihad etmişlerdir.

Şöyle ki evvelâ Amerika Cumhur Reisi Ruzvelt Sovyetler Birliğinin devlet şefi Kalenin'e telgrafla müracaat ederek Sovyetlerin Finlandiyadan iki memleket arasındaki dostane ve sulhperverane münasebatı ihlâl edecek ve istiklâle dokunacak bir talebde bulunmıyacağı ümidini izhar etmişti. Daha sonra Amerika Cumhur Reisi gene Finlandiya meselesile meşgul olmak üzere Stokholmda İskandinavyalı dört devlet şefinin toplanması münasebetile İsveç Kralına bir telgraf çekerek bu toplantının Amerika hükûmeti ve halkı tarafından sıkı bir alâka ile takib edilmekte olduğunu ve İskandinavya devletlerinin bitaraflık siyasetine bütün Amerikanın muzaheret eylediğini bildirmiştir.

Ayni zamanda orta ve cenubî Amerika kıt'alarındaki yirmi devletin şefleri de İsveç Kralına ayni mealde muzaheret vadeylemişlerdir.

Amerika Cumhur Reisinin müracaatine Sovyetler Birliği devlet şefi vermiş olduğu cevabda Rusya ile Finlandiya arasındaki müzakerelerin eski ahidlerile Finlandiyanın tanınmış olan istiklâli esas fikrine müstenid olduğunu ve gayesi her iki memleketin emniyetini muhafazada işbirliği yapmak bulunduğunu temin etmiştir.

Malûmdur ki Sovyetler Birliği cenubî Baltık devletlerile yaptığı son karşılıklı yardım muahedelerinde bu memleketlerin mahallî müsaadeleri Rusyanın ve ayni istiklâlini tanıdığını temin etmişti. Aldığı zamanda bu memleketlerin emniyeti icabatından saymıştı.

Umum Amerika devletlerinin samimî muzaheretini temin eden Finlandiya ancak Stokholm konferansında dahi İskandinavyalı üç devletin filî muzaheretini elde ettikten sonra murahhasını tekrar Moskovaya gönderecektir. Şimdi bütün dünya Finlandiyanın akıbetile sıkı alâkadar bulunuyor.

Muharrem Feyzi TOGAY

KÜLTÜR İŞLERİ

Ticaret mektebleri mezuniyet imtihanına dışarıdan girecekler

Orta ticaret mekteblerile ticaret liseleri mezuniyet imtihanlarına dışarıdan girecekler hakkında Maarif Vekâleti yeni bir talimatname hazırlamıştır. Yeni talimatnameye göre, imtihana girmek istiyenler haziran devresi için nisan ayında, eylûl devresi için temmuzda Vekâlete müracaat etmek mecburiyetindedirler. Müracaat edenler, hüviyet cüzdanlarının tasdikli suretlerini, tahsil vesikalarını, o güne kadar ne gibi işlerde bulunduklarına dair birer vesika ile altı fotoğraf da göndereceklerdir.

İngiltereden kitab gelmiyor

Bu sene İngiltereden kitab getirilmemiştir. Maarif Vekâleti neşriyat müdürlüğünün mekteblere yaptığı tamime göre, talebeler geçen sene okunan kitabları arkadaşlarından tedarik etmek suretile sıkıntının önüne geçmeğe çalışacaklardır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

DENİZ İŞLERİ

Feriot iskeleleri

Feribot iskelelerinin inşa edilecekleri mahaller tespit edilmiştir. Bu iskelelerden biri Kadıköyle Haydarpaşa koyu arasında inşa edilecektir. Bu itibarla Haydarpaşa mendireği bir miktar uzatılacaktır. Diğeri Sirkecide Saraburnuna giden yolda Askerî Sevkiyat binasının alt tarafında yapılacaktır.

Vapurlarımız Rodosa uğrıyacak

Bir müddet için tatil edilmiş olan İskenderun postaları tekrar başladıktan sonra dahi Türk vapurlarının evvelce uğramakta olduğu İtalyan adalarından Rodosa uğramalarına müsaade olunmamıştı. Dün, Ankaradan Denizyolları umum müdürlüğüne Türk vapurlarının Rodosa da uğrıyabilecekleri bildirilmiştir. Bugün İskenderuna hareket edecek olan vapur eskisi gibi Rodosa da uğrıyacaktır.

SON HABERLER

Hariciye Vekilimizin avdeti

Şükrü Saracoğlu bu sabah bir Sovyet harb gemisile şehrimize geliyor

Dünya matbuatı, Moskova müzakerelerinin bu defa bir neticeye varamamış olması etrafında tefsirlerde bulunuyor

Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu, refakatinde Sovyet Hariciye Komiserliği Şark işleri şubesi müdürü olduğu halde bu sabah saat 8,30 da «Moskova» adındaki Sovyet kruvazörile limanımıza gelecektir.

Moskova kruvazörü, top atmak suretile şehrimizi selâmladıktan sonra Dolmabahçe önünde demirliyecektir. Hariciye Vekilimiz motörle Tophane rıhtımına çıkacak ve başta bando olmak üzere bir müfreze asker tarafından karşılanacaktır.

Hariciye Vekilimiz bu akşamki ekspreste bağlanacak hususî vagonla Ankaraya hareket edecektir.

Paris mehafilinde tefsirler

Paris 19 (a.a.) — Reuter Ajansı bildiriyor:

Türk siyasetinin, Moskova veçhesile garb devletleri veçhesini telif etmenin kolay göründüğü yarıresmî mehafilde tebarüz ettirilmektedir.

Bunun kolaylığı, garb devletleri veçhesinin, yalnız yakınşark ve Balkanlar meselelerile münasebattar olmasındandır. Fakat, anlaşılıyor ki, Ruslar birdenbire üçüncü bir devletin müdahalesi üzerine Türk - Sovyet münasebetleri hududunu aşan teklifler dermeyan etmişlerdir.

Von Ribbentrop Moskovada bulunduğu sırada Balkan meselelerinin halledilmemesinden dolayıdır ki, o zamandanberi bu meselelere müdahale etmektedir.

Roma siyasî mehafilinin kanaatleri

Roma 19 (a.a.) — Rus - Türk müzakerelerinin inkıtaı, Roma diplomasi mehafilinin mütaleasına göre, Avrupa sahasında büyük ehemmiyeti haiz bir hâdise teşkil etmektedir. Bu vakıanın sarih manası, Ankara hükûmetinin İngiltere ile Fransaya verdiği söze sadık kalmak kararında olduğu ve Türkiyenin, Sovyet - Alman nüfuz dairesine kaymaktan uzak bulunduğudur.

Ayni mehafil, Baltık memleketlerinin numüne teşkil ettikleri halihazır vaziyette Saracoğlunun Moskova müzakerelerine nihayet verebilmiş olmasında, Türkiyenin, gerek siyasî gerek askerî bakımdan mutlak istiklâlinin münakaşa kabul etmez delilini göstermektedirler.

Nihayet, bu mehafil, Moskova müzakerelerinin inkıtaı ile Von Pepen'in Ankaradan müstacelen Berline hareketi arasında bir dünasebet görmektedirler.

İngiliz Hariciye Nezaretinin neşrettiği tebliğ

Londra 19 (a.a.) — Hariciye nezareti dün akşam şu mealde bir tebliğ neşretmiştir:

«Türk - Rus müzakerelerini bir çıkmaza sokan sebebler hakkında Londra resmî mahfillerinde, tam malûmat mevcud bulunmamakla beraber, Türkiye Başvekili Dr. Refik Saydamın beyanatına nazaran, Türkiyeye tekliflerde bulunulduğu ve Türkiyenin bu teklifleri reddettiği aşikârdır. Bununla beraber şu cihet kaydedilebilir ki, Dr. Refik Saydam, Sovyet Rusyanın resmî tebliğinde olduğu gibi, iki memleket arasındaki dostane münasebatın devam ettiğini zikreylemiştir.»

Hariciye Nezareti tebliği ilâve ediyor:

«Londrada vaziyet hakkında umumî surette yapılan tefsir, bütün teferruatile doğru değildir.»

Fransız gazetelerinin mütaleaları

Paris 19 (a.a.) — Petit Parisien, Türklerin, Saracoğlu - Molotof müzakerelerinde gösterdikleri yüksek şuuru gösteren şu mütaleaları dermeyan ediyor:

«Müzakerelerin, Rus - Türk menafii hududunu ve Moskovanın ayni zamanda Berlin menafiini de müdafaa ettiği görülmüştür. Alman diplomasisi, Boğaziçinin ve Çanakkalenin, Büyük Harbde kapatılmasının ehemmiyetini hatırlayarak, bu vaziyetin yeniden tahaddüsü için Kremlin nezdinde bütün gayretini sarfetmiştir. Fakat Türkler, beynelmilel muahedelere sadık ve Fransız, İngiliz dostluğuna karşı dürüst kalmışlardır. Montrö anlaşması hükümleri mer'i bulunmaktadır. Ankara hükûmetinin azimkârlığı, içlerinden ikisini, yani Yunanistanla Rumanya, İngiltereden ve Fransadan yardım vaidleri almış olan Balkan Antantı devletlerine karşı yapılabilecek olan bazı teşebbüsleri akim bırakmaktadır.

Ankaranın sarahatle ifade edilen azmi Petit Journal, Le Jour ve Oeuvre ve diğer Paris gazetelerinin hepsi tarafından büyük bir takdirle karşılanmıştır.

Diğer taraftan, Von Papen'in alelâcele hareketi, Türkiye üzerindeki Alman tazyikının tam akameti gibi telâkki edilmelidir.

Le Petit Journal'da, Pierraut, ezcümle diyor ki:

«Moskova, kendi hesabına olduğu kadar Almanya hesabına da müzakerede bulunmuştur. Almanya, daha yakınlarda Ankarada tam bir akamete uğramıştır. Bunu Moskova vasıtasile telâfiye çalışmış, fakat, yüksek bir şuur eseri gösteren Türkiye, bütün tazyiklere boyun iğmekten imtina suretile, sözüne sadık kalmıştır.»

İngiliz matbuatının tefsirleri

Londra 19 (a.a.) — «Röyter» Türkiyenin son Sovyet telkiflerini reddetmesini bu sabahki gazeteler gayet iyi karşılamakta ve bunu Türkiyenin İngiltere ve Fransaya karşı düristisinin bir ifadesi ve iyi niyetinin ve enternasyonal taahhüdlere sadakatinin bir nümunesi olarak karşılamaktadır.

Gazeteler, Türkiyenin İngiltere ve Fransaya olan dostluğunun Sovyetlerle olan dostluğuna engel teşkil edemiyeceğini ehemmiyetle kaydediyorlar.

Times gazetesinin diplomatik muhabiri diyor ki:

«Türk - Sovyet müzakerelerinin inkıtaı sebebi malûmdur:

Yeni Sovyet teklifleri Türkiyenin İngiltere ve Fransa ile girişmiş olduğu taahhüdlerin tamamile terki değilse de bunların geniş bir nispet dahilinde tadilini tazammun ediyordu. Türkler şayanı takdir bir dürüstî ile geçen mayısta Sovyetlerin de malûmatı dahilinde tevessül ettikleri siyaseti terketmekten imtina eylemişlerdir. Bu yeni tekliflerin teferrüatı malûm değildir. Fakat bunların Almanlarla son yaptıkları anlaşmaya istinad ettiği zannediliyor.»

Daily Mail ve diğer gazeteler, Türkiyenin, İngiltere ve Fransaya verdiği vaidlerle telif imkânı olmıyan bir paktı Sovyet Rusya ile imzalamaktan imtina ettiği için, Berlinin çok gayrimemnun bulunduğunu ittifakla kaydetmektedirler.

İngiliz matbuatı, Türkiyenin vaziyetinin, müttefikler için herhalde çok büyük bir kıymet ifade edeceği mütaleasındadır.

Belgradın kanaati

Londra, 19 (a.a.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Daily Telegraph gazetesinin Belgrad muhabiri yazıyor:

Sovyet tekliflerinin reddi şeklinde tezahür eden Türkiyenin vaziyeti dolayısile Belgradda hasıl olan umumî kanaat, bu sayede Balkan devletleri tesanüdünün, geniş mikyasta kuvvetlendiği merkezindedir.

Garb cephesinde vaziyet

Majino hattını yarmak için ne yapılacak ?

Paristen verilen bir habere göre, Almanya, bir milyon asker feda etmeği göze almış

Paris 19 (a.a.) — Paris radyosu, Berlinden almış olduğu bir habere atfen Hitler'in Fransız cephesini yarmak için bir milyon insan feda etmek tasavvurunda bulunmakta olduğunu bildirmektedir.

Majino hattındaki vaziyet

Paris 19 (a.a.) — Fransız cephesinin kalın zırhlarla himaye edilen ve altı pusluk toplarla mücehhez olan tanklar tarafından tehdid edilmekte olduğuna dair olan haber, burada ciddî telâkki edilmemektedir. Bu gibi tankların ancak birkaç obüs nakledebilecekleri, nişanlarını tanzim etmek için tevakkuf etmek mecburiyetinde bulundukları ve binaenaleyh Fransız bataryalarının bunları tahrib etmesinin pek kolay olduğu beyan edilmektedir.

Kütle halinde tayyare kullanılması meselesine gelince, Maginot hattının hiç de Polonya cephesine benzememekte olduğu tebarüz ettirilmektedir. En ağır bombalar bile istihkâmların ancak kubbelerine hasar iras edebilir. Alçaktan uçacak tayyarelere gelince, bunlar mitralyöz barajı tarafından düşürülecektir.

Nehirler taştı

Londra 19 (a.a.) — Lüksemburg'dan alınan haberlerde Moselle nehri sularının yükselmiş ve tuğyanların başlamış olduğu bildirilmektedir. Almanlar, Lüksemburg hududu karşısında Siegfried hattını faaliyetle takviye etmektedirler. Almanlar, derin siperler kazmakta ve muazzam telörgüler vücude getirmektedirler. Almanlar, hertürlü yangın tehlikesine mâni olmak için binlerce ağacı da kesmektedirler.

İngiliz tayyareleri Almanya üzerinde

Londra, 19 (a.a.) — Evvelki gece İngiliz tayyareleri Almanyanın şimali garbisinde muvaffakiyetli keşif uçuşları yapmışlardır. Bu tayyareler, hedeflerini elde ettikten sonra hiçbir kazaya uğramadan evdet etmişlerdir.

Kiel bombardıman edildi

Svendborg, (Danimarka) 19 (a.a.)— Dün bütün gün Kiel istikametinden top sesleri işitilmiştir.

Şimal denizinde harb

Amsterdam, 19 (a.a.) — Holandanın Schiermanmikood adasından buraya gelen bir habere göre, altı geminin, Şimal denizi üstünde uçan on iki tayyare ile harb etmekte olduğu mezkûr adadan görülmüştür. Topların gürültüsü sarahaten işitilmekle beraber gemilerin ve tayyarelerin milliyeti henüz meçhuldür.

Fransız sabah tebliği

Paris 19 (a.a.) — 19 ilkteşrin sabah tebliği:

Heyeti umumiyesi itibarile gece sükûnetle geçmiştir. Hava çok yağmurludur. Topçunun da müzaheretile hareket eden düşman piyade unsurları cephenin birçok noktalarında tardolunmuştur.

***

Paris 19 (a.a.) — 19/10/939 akşam tebliği:

Bugün iki taraftan bilhassa Moselle'in şarkındaki bölgede müteaddid devriye faaliyeti kaydedilmiştir.

Bu bölgede topçumuz bilhassa faaliyet göstermiştir.

Alınan malûmatın heyeti umumiyesi göstermektedir ki, Almanlar 16 teşrinievvelde Moselle'in şarkında altı kilometrelik ve Saar'ın şarkında da 30 kilometrelik bir cephe üzerinde taarruz etmişlerdir. Bu taarruzlar akim kalmıştır. Eylûl bidayetinde taarruz şeklinde ileri sürdüğümüz fırkalar kısmı küllisi verilen emre uygun olarak geri çekildikten sonra bazı süvari kuvvetlerile birkaç piyade kıt'ası temas halinde kalmıştır. Mevzuubahs fırkaların hareketleri bazı noktalarda 10 kilometreyi bulan bir derinlik içinde bütün cephede mükemmel bir şekilde cereyan etmiştir. Bu kuvvetler daimî tahkimatımızın ilerisinde evvelden tertib edilmiş olan bir hat üzerine alınmışlar ve pek zayıf zayiat vermişlerdir. Bununla beraber, bir zabitle elli neferden mürekkeb olan bir müfreze düşman tarafından çevrilmiş ve şecaatle müdafaada bulunmuştur.

Halen muharebe cephesi, birkaç temevvücden sonra, tespit edilmiş olan hat üzerinde teessüs etmiştir.

Muhtelif noktalarda esirler aldık.

Fransız topçusunun faaliyeti

Lüksemburg 19 (a.a.) — Sakin geçen bir geceden sonra, Fransız topçusu bu sabah saat 10 da Perl - Sehndorf yolunu ve Perl civarını bombardıman etmiştir.

Almanların yaptığı baskın

Paris 19 (a.a.) — Hafif Alman keşif kolları cephenin muhtelif yerlerinde istedikleri malûmatı toplayamadıklarından düşman takriben yüzer kişilik müfrezelerle ve kısa bir topçu hazırlıklarından sonra kuvvetli baskın hareketlerinde bulunmuştur.

Bu unsurlar, hiçbir esir almağa muvaffak olmaksızın tardolunmuştur.

Cephe gerisinde:

Almanyanın haricî siyasetinde husule gelen tebeddül

Londra, 19 (a.a.) — Daily Telegraph gazetesinin Kopenhag muhabiri yazıyor:

Haricî siyasette ve Alman diplomasisinde husule gelen değişiklikler, Alman Hariciye nezaretinde acilen yeni bir toplantı yapılmasını icab ettirmiştir.

Führer'in Von Ribbentrop'a olan itimadı, şimdi pek sarsılmıştır.

Türkiyenin haricî siyaseti dolayısile, Berlinde, büyük bir meraret ve ümidsizlik hissedilmektedir.

Gene ayni gazetenin muhabiri, Baltık memleketlerindeki Alman azlıklarının Almanyaya iadesi işini tanzimle muvazzaf Alman memuru Twarodowski'nin, yapcağı vazifenin ehemmiyetine binaen, yeni talimat almak üzere Berline çağrıldığını haber vermektedir.

Hitler'in arzusile, harab ve barınılmaz bir Lehistana nakledilmek üzere yuvalarından zorla ayrılan Baltık Almanları arasında bir isyan hali hüküm sürmektedir. Diğer taraftan İngiliz - Sovyet ticaret anlaşması, Alman mahfillerinde fena karşılanmış olup, bu mehafil, Von Ribbentrop'un uğradığı muvaffakiyetsizliğin şümulünü şimdi ölçmektedirler. Askerî ve berrî mahfillerde, Von Ribbentrop'un diplomasisi, günden güne artan bir tenkide uğramaktadır.

İngiliz Kralının nezdinde toplanan konsey

Londra, 19 (a.a.) — Halen Kanadaham sarayında Kralın nezdinde toplanan bir konsey harbden mütevellid meseleleri tetkik eylemiştir.

Daladye, kabineye izahat verdi

Paris, 19 (a.a.) — Bu sabah toplanan Nazırlar Meclisinde Daladye, diplomatik ve askerî vaziyet hakkında izahat vermiştir. Başvekil Alman taarruzu hakkında Genel kurmaydan alınan malûmat ile Sovyetler Birliğinin Baltık memleketlerindeki müdahalesinin Skandinavya devletlerindeki akisleri hakkında alınan malûmatı bildirmiş ve Saracoğlunun Moskovadaki misiyonu ve Türk - İngiliz - Fransız müzakerelerinin mes'ud bir surette neticelenmesi hakkında izahat vermiştir. Bonnet, yabancıların Fransada doğan çocuklarının hakkı hiyarına dair bir kararname imza ettirmiştir.

İngiltere ve Fransanın Amerikadan alacağı tayyareler

Londra, 19 (l.a.) — Halen Kanadada bulunan İngiliz heyetine, Birleşik Amerikadan üç bin tayyare satın almak üzere bir mukavele yapmak salâhiyeti verilmiştir. Bu siparişe keşif tayyareleri, tek motörlü avcı tayyareleri ve çifte motörlü bombardıman tayyareleri dahildir. Diğer taraftan Vaşington'da bulunan Fransız heyetine, Birleşik Amerikadan 2750 tayyare satın almak üzere salâhiyet verilmiştir. Bu siparişe de avcı ve keşif tayyarelerile iki motörlü bombardıman tayyareleri dahildir.

Bu hususta şu noktayı hatırlatmak gerektir ki, ordu ve bahriye nezareti tarafından geçen hafta verilen ve her ihracat lisansının tayyarelerin yaşı ve tipi nazarı dikkate alınmaksızın, az eski olan hiçbir tip tayyarenin ihrac edilemiyeceği bakımından ehemmiyeti haiz bulunmaktadır.

Von Papen, Berline niçin gitti?

Berlin, 19 (a.a.) — Alman ajansı bildiriyor:

İyi malûmat alan mahfiller, Almanyanın Ankara büyükelçisi Von Papen'in rapor vermek üzere Berline çağırıldığını teyid etmektedirler.

Amerika hava kuvvetini artırıyor

Yeniden 500 büyük tayyare yaptırılacak

Vaşington 19 (a.a.) — Kongrenin önümüzdeki içtima devresinde millî müdafaa için ceste ceste verilmek üzere 4000 milyon dolar tahsisat istenilecektir.

Reisicumhur Ruzvelt, sulh zamanında şimdiye kadar asla görülmemiş olan en muazzam bütçeyi hazırlamaktadır. Müşarünileyh, projesinde nısıf kürenin müdafaası sistemine yani Büyük Okyanusla Atlas Okyanusu sahillerinin ayrı ayrı müdafaa edilmesi sistemine sadık kalmıştır. Bu müdafaa, kara ordusunun bir taraftan diğer tarafa kolaylıkla ve sür'atle gidebilmesini temine medar olacak hususî alet ve cihazlarla yapılacaktır. Orduya 500 muazzam tayyareden mürekkeb yeni bir filo verilecektir.

Bu tayyarelerin bütün devletlerin tayyarelerinden daha büyük, daha sür'atli ve menzilleri daha uzun olacaktır.

Bu tayayreler, hakikî bir «uçan kale» olacaktır.

Bu 500 muazzam tayyare, kongrenin geçenlerde orduya vadetmiş olduğu 6000 tayyareye iltihak edecek, bu suretle Amerika ordusunun elinde dünyanın en kuvvetli hava filosu bulunacaktır.

Bundan başka Amerikanın deniz filoları da takviye edilecektir.

Yeni bir Balkan bloku mu kuruluyor

Belgrad siyasî mehafili İtalyan idaresinden bahsediyor

Belgrad, 19 (a.a.) — Siyasî mehafilde, İtalyanın idaresi altında bir Balkan blokunun teşkiline intizar edilmektedir. Balkan memleketleri arasında bir elbirliği tedini için siyasî müzakereler cereyan ettiği söyleniyor. Türkiye ile Bulgaristan arasında bir elbirliği bilhassa arzu edilmektedir. Teşkili mevzuu bahsolan blokun kat'î bir bitaraflık siyaseti takib edeceği söylenmektedir.

«Türkiyenin ulvî sükûneti»

Bükreş, 19 (a.a.) — Siyasî ve diplomatik mehafilde «Türkiyenin ulvî sükûneti» cümlesi sık sık işitilmekte ve bu mahfiller, Türklerin bütün gün konuşup dinlemesini ve sonunda sadece «hayır» demesini bildiklerini söylemektedirler.

Saracoğlu - Gafenko mülâkatının tehir edilmesi gayet tabiî telâkki olunmaktadır. Fakat, yakında bir mülâkatın vuku bulması ve buna, Gafenko ile Bulgar Başvekili Köseivanof arasında yapılacak görüşmenin takaddüm etmesi beklenmektedir. Balkan Antantı memleketleri salâhiyettar mahfilleri, Bulgaristanın antanta iştiraki kendisi için faydalı olacağı mütaleasındadırlar. Şimdiye kadar Bulgaristanı Balkan antantına iştirak ettirmek üzere yapılan teşebbüsler akim kalmış ve bu akamet, Bulgaristanın Rumanyaya karşı olan arazi taleblerinden mütevellid bulunmuştu.

Bulgaristanın, Almanya veya Sovyet Rusya yardımile bu isteklerinden bazılarını elde edebileceği, fakat bunu istiklâli bahasına yapmış olacağı söylenmektedir.

Yugoslav - Yunan ticaret muahedesi

Anlaşma, Belgrad'da imza edildi

Belgrad 19 (a.a.) — Yugoslavya ile Yunanistan arasındaki mütemmim ticaret itilâfnamesi, dün imza edilmiştir.

Ticaret ve Sanayi Nazırı Andres, hükûmet namına bu itilâfı imzalamış ve şu beyanatta bulunmuştur:

«— Dün Yunanistanla imza edilmiş olan itilâfname, iki memleket arasında 1936 senesinde akdedilmiş olan ticaret ve takas itilâfının mütemmimidir. Bu itilâfın bizim Yunanistanla yapmakta olduğumuz mübadeleler için muvakkat bir esas teşkil etmekte olduğunu ve her iki tarafın daha müsaid ve daha sağlam bir hal sureti bulmak için çalışacaklarını söylemeğe lüzum yoktur. Bu iş için muhtelit bir komisyon teşkil edilecek ve bu komisyon ahval müsaid olur olmaz içtimalarını akde başlıyacaktır.»

Hâtıseler arasında

Her ihtimale göre

İki şey birşeye müsavi olursa o iki şeyin birbirine de müsavi olduğunu, cisimlerin sıcaklık tesirile genişlediğini, beş kere beşin yirmi beş ettiğii münakaşaya kalkan yoktur. Fizikte riyaziye kanunlarının verdiği bu emniyeti, psikolojide, sosyolojide, hatta konomide bulamazsınız. İnsan ne derce hürdür? Şahsiyet ne derece sosyalir? Ferdiyetçi ekonomi son günlerni mi yaşıyor? Bu bahisler üstünde bl bol münakaşa edebilirsiniz. Ruhî v içtimaî oldukları için çapraşık mevzuların psikolojiden de, sosyolojide de, ekonomiden de daha çapraşığ politikadır, çünkü hepsini içine alı

Politik mevzularının riyazî ve fizik bir leskinlikle halledilememeleri, münakaşların en şiddetlilerine, yani mücadeleere, ve mücadelelerin en şiddetlilerne yani ihtilâllere ve muharebelere æbeb oluyor. Burada artık en biyolojik ve hayatî köklerden, en ruhî ve içtimâ dallanıp budaklanmalarına varıncıya kadar, bütün insan bünyesi, gudderile, ihtirslarile ve dehasile çarpışma halindedir. Artık hak ve kuvvet, hasbilik ve menfaat, kan, sinir, adale beyin, sınıf, parti, millet, ırk, tarih, bütün unsurlar, çözülmez, parçalanmaz, ayıklanmaz bir canlı, sıçrayışlı, değişikli külçe halinde tortop olmuştur.

En müspet ilim adamı için bile nazariyelerinin başına veya sonuna bir «belki» ilâve etmek, zarurî bir olgunluk şiarı sayıldığı halde, politika gibi sisli ve kaypak mevzularda «yüzde yüz» hükümler vermek tan bir gerilik işaretidir. Misal: «İtalya yüzde yüz harbe girecek. Sovyet Rusya yüz de yüz Almanyanın üstüne yürüyecek. Amerika yüzde yüz bitaraf kalacak (veya aksi). İspanya yüzde yüz...» filân.

Bunun için, harbe girmiyen milletlerin politikasında hâkim olması şart, ilk ve tek prensip şudur: «Her ihtimale göre». Her ihtimali hesaba katmıyan bir politika, duvarda istikbalin manzaralarını gören bir hallusinenin ümidleri ve evhamlarile, yahud, kumarda bütün varına, yoğuna rest çeken bir oyuncunun batasıya cür'etile malûldür.

Şimdi bütün dünyada ve bütün Avrupada, bitarafları kaplıyan tereddüd ve dikkat hali, böyle bir ihtiyat şuurunun açık ifadesi şeklinde görünüyor. Her bitaraf millet pusuda, gergin, dimdik, en hafif çıtırdıdan en büyük çatırdıya kadar bütün seslerin manasını ve neticelerini kavramak humması içinde.

İnsan dedikleri meçhul, hayat dedikleri meçhulün önünde katmerleşen karanlığı içinde ayaklarının ucuna basarak, el yordamile yürüyor. Harb cephelerinin ardında tış yok. Bu sessizliğin içinde korku yoksa bile ihtiyat var; korunma insiyakının insan şuurunun içinde başnöbetçisi, ihtiyat!

PEYAMİ SAFA

Dün gece hissedilen şiddetli zelzele

Dün gece, saat 23,35 te şehrimizde oldukça şiddetli bir zelzele hissedilmiştir. 47 saniye kadar devam ettiği haber verilen sarsıntılar, hafif hafif başlayarak birdenbire şiddetlenmiştir. Zelzele merkezinin İstanbula pek yakın bir mesafede bulunduğu tahmin edilmektedir.

Anî sarsıntı karşısında sokaklara fırlayan bir kısım halk, bir müddet dışarıda bekleşmiştir. Hasar olmamıştır.

Bergamada zelzele

İzmir 19 (a.a.) — Bu gece Bergamada zarar vermiyen bir zelzele olmuştur.

Merasimde bulunacak heyetler Erzurumda...

Erzincan 19 (Sureti mahsusada giden arkadaşımızdan) — Yarın sabah (bu sabah) Erzurumda yapılacak merasime giden heyetleri hâmil hususî trenler, bugün Erzincandan geçtiler. Riyaseticümhur umumî kâtibile Nafıa, Münakale, Adliye ve Maarif Vekilleri, Erzincanda bir saat tevakkuf ettiler. Vekiller, Sıvastan itibaren muhtelif istasyonlarda indiler ve mahallî hükûmet memurlarile görüştüler.

Bu arada Divriki yakınında Görekte demir cevherlerinin Karabüke sevkedilmek üzere vagonlara tahmili tetkik edildi.

Trenimiz, coşkun tezahürat arasında saat 20 de Erzuruma hareket etmiştir. Erzurum dönüşünde, Sıvas vagon, lokomotif atelyesinin açılış merasimi yapılacaktır. Ayın 22 sinde yapılacak olan bu merasim esnasında Münakale Vekili Ali Çetinkaya bir nutuk irad edecektir.

Mekki Said

Küçük hikâye

Ah bu kadınlar!

N. Tapman

Kocası gidince, arka odada yalnız canı sıkılan Sevda, kocasının dişçi kliğinin yanındaki bekleme salonuna geçti. Sokaktan; parmaklıklı alçak bir duvarla ayrılmış, ufak bahçeye bakan penceeden başını uzattı. Hava, bulanık ve bultluydu. Dışarıda pencerenin yanlarını süsleyen ve şimdi tek tük yağmur tanelerile ıslanmaya başlayan hanımeli dallarını düzeltti. Sonra biraz eğilerek, o saba açılmış bir menekşe gülünü kopardı. Korsajına iliştirdi. Daha sonra sokakan geçenlere baktı. Yağmur damlaları biraz sıklaşır gibi olmuştu. Pencereyi kapatacağı zaman bahçenin kumları üstnde bir hışırtı duydu. Parmaklıklı kapıdan iki kişi giriyordu: Meftunla Meclûb... Birbirinden ayrılmıyan iki kafadar..

Bunlar, ne müşteriydiler, ne de kocasının dostlarındandı. Sadece, Sevdanın iki hayranı, - eski tabirle - müdâvimi aşkı idiler.

Meftunla Meclûb; Sevdanın, şahsan tanıdıkları, kocası Naili biraz evvel istasyonda görmüşler, bundan da Sevdanın, aşağı yukarı, iki saat yalnız kalacağına hükmetmişlerdi. Bugün, her halde, onun kat'î kararını anlamak istiyorlardı.

Sevda, misafirlerini bekleme salonuna aldı. Kendisi de, kapımaya vakit bulamadığı pencerenin kapısındaki geniş koltuğa yerleşti Kalbi çarpıyordu. İlk defa evine kabul ettiği bu iki mülâziminin gönül davasından ziyade dışarıya kulak veriyordu.

Aradan beş dakika geçmeden bahçenin önünde birinin durduğuna dikkat etti. Yüreği ağzına gelmişti. Hemen pencereye koştu.

Meclûb

— Ne kadar evhamlısınız, dedi. Kocaniz daha yeni gitti. Merak etmeyin. O kadar çabuk dönmez.

Sevda, cevab vermedi. Merak ve korku ile dışarı baktı: Bir kâğıd helvacısı... Tekrar yerine oturdu. Meclûbla Meftunu dinleneğe başladı. Onlar söylerken, hangisini intihab edeceğini düşünüyordu: Esmeri mi, kumralı mı? Baktı, baktı. İkisini de gözü tutmadı ve nihayet:

— Benden bir şey beklemeyiniz, dedi. Evvelâ kocamı çok severim. Bundan başka, ikiniz de samimî arkadaşsınız. Aranızın açılmasına sebebiyet vermek istemem.

Onlar, bir ağızdan:

— Yok, biz gücenmeyiz, dediler, hangimizi tercih ediyorsanız korsajımzdaki gülü ona verin, kâfi... Açıkta kalanımız, darılmadan, itiraz etmeden çekilir, gider.

Yeniden bir ayak sesi... Bu sefer, daha yakından ve bahçede... Sevda, tekrar pencereye koştu. Meftunla Meclûb, omuzlarını silktiler:

— Gene o olacak... Helvacı...

Sözlerini bitiremediler. Sevda, telâşlı telâşlı:

— Eyvahlar olsun, kocam!. Bahçeyi geçiyor. İşte kapıdan girdi. Aman savuşun, çabuk!...

Diye tepinmeye başladı...

Âşıklar oda kapısına koştular. Fakat Sevda, birdenbire fikrini değiştirdi:

— Durun, durun... Daha fena olacak. Merdivende karşılaşacaksınız. Bari saklanın.

Meftun, masanın altına girdi. Meclûb, kapı perdesinin arkasına gizlendi. Sevda, kendinden geçer gibi:

— Olmadı. Vazgeçtim. Sizin ayaklarınız, sizin de başınız görünüyor. İyisi mi, gene yerlerinizde oturun. Aman Yarabbi! Mahvoldum. Bu müşkülden beni hanginiz kurtarırsa pişman olmıyacak.

Salonun kapısı açıldı. Nail içeri girerken:

— Ben geldim Sevda, yağmur fazlalaştı. Şemsiyemi unutmuşum, dedikten sonra hiç tanımadığı misaflere taaccüble bakarak:

— Cicim, sen, sen yalnız değil miydin?

— Şey... Nailciğim. Bu beyler... (kendini toplayarak) bu bekler beş dakikadır seni bekliyorlar. Birinin ön dişi ağrıyormuş Fazla ıstırab veriyor olmalı ki çıkartmadan gitmek istemiyorlar. (Misafirlere dönerek) anladınız ya, yalan söylemediğimi. Kocam burada değildi. İşte gözlerinizle gördünüz, şimdi geldi.

Nail ellerini yıkamak için biraz müsaade istedi. Salondan çıkar çıkmaz, iki ahpab gülüştüler. İkisi birden:

— Kadın kısmının bu buluşları yok mu? dediler, harikadır vesselâm. İşte hiç aklımıza gelmiyen sade bir hile. Bir dişini çıkarttığın gibi selâmet. Üçümüzü birden kurtarmış olacaksın!

Meftun:

— Ne demek istiyorsun Meclûb? dedi. «Bir dişini çıkarttığın gibi...» demekten maksadın ne?. Bunu bana söylüyorsan büyük bir gaf yapmış olursun. Bu işte en münasibi senin....

— (Sözünü bitirmesine meydan vermiyerek) Benim mi? Ne münasebet? Eğer ikimizden birinin diş çıkartması lâzımsa; düşünmeye bile lüzum yok, herhalde senin çıkartman...

— (Sözünü keserek) Çok şey!.. Daha demincek, onun için ateşe girmeğe hazır olduğunu söylyen sen değil miydin?. Bunun yanında bir dişin ne ehemmiyeti var?

— Ya, sen: «Bir işaretinle kendimi suya atarım!..» diyeli beş dakika geçmedi. Unuttun mu? Bu fedakârlığı göze alan adam için bir dişin ne hükmü olur?.

— O kadar izam ettiğin değersiz bir dişe karşı bak şu, kıpkırmızı karanfil dudaklı, ağza... Hangi kadında böyle nefis mini mini ağız gördün? Sanki bir mercimek! Bu derece küçük bir yerden nasıl gıda aldığına insan hayret eder.

— Ya, gözleri!.. Galiba dikkat etmemişsin? O ne halâvetli iri gözler öyle!.. Trak vapurunun lumbuzları kadar var.

— Hele endamındaki tenasüb.... İlle belinin inceliği!... Tıpkı yabanarısı!.

— Mademki öyledir Egoist bir adam olmadığımı sana göstermek isterim. Bu kadar hoşuna giden Sevda ile seni başbaşa bırakıyorum, onun mülâzemetinden vazgeçiyorum, bu işten çekiliyorum. Anlaşıldı mı?.. Benden pas!

— Bu lüzumsuz feragatinle, benim merbutiyetimin, seninkinden çok kuvvetli olduğu meydana çıkıyor. Sevdayı bana bırakıyorsun öyle mi?. Peki... Fakat bilmiş ol, günün birinde bu âlicenablığından cayarsan onu geri vermem. Bak, iyi düşün!..

Meclûb tereddüd etti. Kur'a çekecek oldular. Lâkin, Nail içeri girmişti, buna vakit kalmadı.

— İşte, dedi, işimi çabuk bitirdim. Diş ağrısının ne demek olduğunu bilirim. Bir kere tuttu muydu, dakikalar, asır kadar uzar... Lûtfen kabineye buyurunuz!..

***

Kabinedeki masa üstünde duran birkaç fotoğraf, Sevdanın nefasetini Meftuna hatırlattığı kadar, duvarda asılı muhtelif diplomalar da; Nailin san'attaki meharetini ve elinin hafifliğini Meclûba ispat ediyordu. Artık bu manzara karşısında ikisi de coşarak, aşk uğrunda, çene kemiklerini kurban etmeğe karar verdiler.

Nail, Meftunun yüzünde daha fazla bir elem eseri mi gördü, yoksa karısına bir esmer âşıktan ziyade kumral bir aman takdimini mi daha münasib buldu, ne oldu bilmem. Birdenbire Meftuna dönerek:

— Rica ederim, ağzınızı açar mısınız, dedi, sizi mustarib eden ön dişlerinizden biriydi, değil mi?. Evet, evet... Ben de görüyorum. Üstünde siyah bir benek var. Durun, şimdi alırım.

Nail, dişi çekerken Meclûb da esefle düşünüyordu: Tesadüfün Meftuna yardım ettiğini, Nailin, arkadaşına kaybettireceği dişin yerine, hakikisinden daha güzel bir sun'î diş takabileceğini, fakat Meclûb, kendisi; hakikî (Sevda) nın yerine, ondan daha güzel sun'î bir sevda bulamıyacağını zihninden geçiriyordu.

Kenarı nikelli küvete eğilerek ağzını su ile çalkalayan Meftun da; Nailin, trene yetişmek için müsaade istiyerek ayrılmasından istifade ederek, Sevdayı görmeye can atıyordu. Bir dişi gitmişti ama Sevda da ona kalmıştı. Ne iyi etmiş de dişini en önce o çektirmişti.

Sevda, o aralık içeri girdi. Gülerek bir sıra muntazam dişlerini gösterdikten sonra:

— Zavallı lûtufkâr Meftun! dedi, bu emsalsiz fedakârlığını ömrüm oldukça unutmıyacağım!

O, bunu söylerken Meftun da, Sevdanın fotograflarının arkasına bakıyor ve orada; minnettar bir kadın tarafından fedakâr bir âşığa ebedî sevgilerini ifade edecek, bir yazı arayordu.

Genc kadın, göğsündeki menekşe gülünü çıkararak Meclûba... - evet, yanlış okumadınız, Meclûba - uzattı ve yalnız onun işitebileceği hafif bir sesle şu sözleri söyledi:

— Arkadaşınız cidden merd bir insanmış ama bir dişin eksikliği de, bakın, çehresini nasıl biçimsizleştirdi. Vah vah, çok yazık etti.

N. TAPMAN

DİKKAT...

SAKARYA Sineması

Pek yakında :

BÜYÜK ve YENİ filmler serisine başlıyor

FİYATLARDA ZAM YOKTUR

Kiralık

Türbede Belediye karşısında 19 No. lı Sinanağa dairelerinde yalnız zemin katında bir küçük ve ehven daire boştur. Dört oda, yemek odası olarak kullanılan bir hol, hamam, her türlü konfor.

RAŞİD RIZA
E. SADİ TEK
TİYATROSU

Bu gece vuku bulan davet üzerine İzmit Necati Halkevi Salonunda ilk temsil

SAÇLARINDAN UTAN

ÖLÜM

Babamız ve büyük babam doktor Fuad Süreyya (Paşa) İsfendiyaroğlu memleketine ve mensub olduğu doktorluk camiasına kırk küsur yıllık verimli ve dürüst bir hizmetten sonra dün sabah ansızın öldü.

Cenazesi bugün saat 10,30 da Kadıköyünde Cevizlikte Şifa sokağındaki evinden kaldırılarak Kadıköy iskelesinden saat 10,45 te kalkacak hususî vapurla Beşiktaşa geçirilerek Beşiktaş camiinde namazı kılındıktan sonra Yahyaefendi kabristanındaki aile metfenine defnedilecektir.

Mühendis ve müteahhid Kudret İsfendiyaroğlu
Alpullu Şeker fabrikası müdürü Fatin İsfendiyaroğlu
Torunu Ahmed İsfendiyaroğlu

***

Emekli Bnb. ve Üsküdar 1 inci orta okul fransızca öğretmeni Ahmed Muhtar Tunçyürek 19/10/939 tarihinde vefat etmiştir. Namazı Kanlıcada, öğle namazını müteakib kılınacak ve aile kabrine defnedilecektir. Mevlâ rahmet eylesin.

SİNEMA

Vallace Beery karısından ayrıldı

Artist on altı senedir beraber yaşadığı zevcesi Rita Beery'ye tazminat olarak 50 bin dolar verecek

Wallace Beery ve evlâdlığı Carol Ann

Holivud'dan yazılıyor:

Mesele birkaç ay evvel birdenbire meydana çıktı. Bir akşam karı koca beraber oturuyorlardı. Rita zevcine:

— Wallace, dedi, ben senden ayrılacağım.. Çünkü artık mes'ud değilim..

Artist bu sözü ciddî telâkki etmedi:

— Rita, dedi, böyle tatsız şakalar yapma!.

San'atkâr haklıydı. Çünkü on altı senedenberi birlikte yaşıyorlardı. Bu tarzda bir harekete teşebbüs edeceğine ihtimal vermiyordu. Kadın ısrar etti:

— Hayır Wallace, emin ol, ciddî söylüyorum.

— Pekâlâ, o halde istediğini yapmakta serbestsin.. Zira, on altı sene evvel mes'ud olmadığın dakikada benden ayrılabilmek hakkını vermiştim.

Evet on altı sene evvel Wallace ile Rita bir stüdyada tanışmışlar, evlenmeğe karar vermişler, bilâhare de Carol Ann isminde küçük bir yavruyu 1930 da evlâdlık edinmişlerdi. Doğrusu Wallace hem evlâdlığına, hem de karısına fevkalâde iyi bakıyordu. Bir defasında Rita son derece tehlikeli bir hastalığa tutulmuştu. Artist karısının başından bir saniye ayrılmadı ve o tekrar sıhhatine kavuştuğu zaman kendisinin dünyanın en mesud insanı olduğuna hükmetti. Wallace, şimdi sade sevgili zevcesinden uzak kalmak felâketine maruz kalsa gene iyi.. Üstüne bir de Rita'ya 50 bin dolar tazminat verecek ve Beverly Hills'deki evini de ona terkedecek. Rita, Nevyork'a müteveccihen yola çıktığı zaman küçük Carol Ann'ı da beraber götürmüştü. Fakat kadının boşanır boşanmaz başka birile evleneceği tahakkuk edince Wallace çocuğu istetti. Rita da mahkemeye müracaate hacet kalmaksızın eski kocasının arzusunu yerine getirdi. Şimdi büyük aktör, büyük kederini evlâdlığının huzurile teselliye çalışmaktadır.

RADYO

Bu aksamki program

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

DALGA UZUNLUĞU			
	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9465 Kcs.	20 Kw.

12,30 program ve memleket saat ayarı - 12,35 ajans ve meteoroloji haberleri - 12,50 Türk müziği (Pl.) - 13,30-14 müzik (karışık program - Pl.) - 18 program - 18,05 memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri - 18,25 Türk müziği (fasıl heyeti) - 19,10 konuşma (haftalık spor servisi) - 19,25 Türk müziği. Çalanlar: Kemal Niyazi Seyhun, Cevdet Çağla, Şerif İçli, Hasan Gür. A — Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - Salâhaddin Pınar: Rast şarkı (Yalnız benim ol). 2 - Arif Bey: Mahur şarkı: (Senin durmak derdinâk eyler beni). 3 - Halk türküsü: (A Fadimem haydi senle kaçalım). 4 - Halk türküsü: (Meşeli Meşeli). B — Okuyan: Mefharet Sağnak. 1 - Hüseyni şarkı (Çektim elimi gayri). 2 - Hüseyin Fahri: Hüseyni şarkı (Vaslınla cana). 3 - Halk türküsü: (Esmerim kıyma bana). C — Okuyan: Sadi Hoşses. 1 - Lem'i: Hicaz şarkı (Var mıdır takrire hacet). 2 - Udi Fahri: Hicaz şarkı (Bahar olsa çemenzar olsa). 3 - Sel. Pınar: Hicaz şarkı (Hasta kalbimde açılmış). 4 - Zeki Arif: Şehnaz şarkı (Beni ateşlere yakan) - 20,10 temsil - 21,10 müzik (radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar) - 22 memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat) - 22,20 müzik (cazband - Pl.) - 23,25-23,30 yarınki program ve kapanış.

Üsküdar
Hâle Sineması
Büyük Caz

Bu hafta ASRÎ Sinemada

Şayanı hayret ve hakikî bir dram
MEKSİKA GÜLÜ
JOHN BOLES ve GLADYS SVARTHOUT

Kusursuz zabıta macerası
Gangesterler Cellâdı
LOUIS HOVARD ve KAY SUTTON

Bu hafta SAKARYA sinemasında

Nefis ve eğlenceli bir komedi
Çifte Nikâh
MYRNA LOY ve VILLIAM POVELL

Güzel musiki ve cazib danslar filmi
ROZALİ
NELSON EDDY ve ELEONOR POVEL

Pek yakında birinci vizyon filimlere başlıyacaktır.

Bugün
MİLLÎ ve ALEMDAR Sinemalarında
LOREL ve HARDY HARBE GİDİYOR
Türkçe Sözlü
Ayrıca mevsimin en güzel şaheseri olan
ALTIN MABUD
MIREELLE BALLIN tarafından heyecan ve aşk sahnelerile dolu şaheser

HARP

TAKSİM Sinemasında
Bugünden itibaren
2 nci Hafta

35 kişilik saz heyeti - 40 kişilik koro - 20 kişilik Mehter takımının iştiraklle Şarkın füsunkâr güzellikleri içinde canlandırılan 1001 gece masallarının en güzeli
GULNAZ SULTAN
TÜRKÇE SÖZLÜ - TÜRKÇE ŞARKILI

Yaz Yağmuru

Edebî roman : 52 — **Yazan : Peride Celâl**

Doktor Şahin, ilerlemiş, oğluna yaklaşmıştı. Şimdi daha sakin görünüyor, gözlerinde şefkat, sevgi ışıkları kaynaşmaya ve toplanmaya başlıyordu. Elini genc adamın omzuna koydu:

— Fazla sinirlisin, dedi. Ben de senin kadar sinirliyim ve ikimizin de hakkımız var. Çok nazik bir vaziyetle karşı karşıya bulunuyoruz. Gel, oturalım, ve daha sakin olmaya çalışarak konuşalım.

Oğlunu kolundan çekiyordu.

Tekrar eski yerlerine oturdular. Doktor Şahin tabakasını çıkardı, oğluna uzattı. Kendisi de sigarasını yaktı.

Galib sigarasından geniş bir nefes çekip babasına baktı:

— Ben, ne kadar konuşsak bu meseleye başka türlü bir tarzı hal bulamıyacağımıza eminim baba. Kadere itaat etmekten başka çare yok.

Doktor Şahinin alnı gene düşünce ile kırışmıştı:

— Demek bu kadın gelinim olacak!

Genc adam acı acı gülümsedi:

— Hem böyle bir kadının vereceği torunu da düşününüz. Ben kendi hesabıma şimdiden annesi kadar bu çocuktan da nefret ediyorum. O dünyaya öyle uğursuz bir şekilde geliyor ki.. Sanki sırf benim sebebi felâketim olmak için.

Sonra birdenbire tebessümü kaybolarak ilâve etti:

— Fakat zannediyorum ki bu izdivac muvakkat olacaktır. Çocuk dünyaya geldikten sonra ayrılmak için lâzım gelen her şeyi yapacağım.

Doktor Şahin dudağını bükmüştü:

— Bu da sana fena bir şöhret yapar. Niçin aldı, niçin ayrılıyor, neden zavallı kadını terkediyor? diyecekler. Zoraki bir koca olduğunu ne bilsin âlem...

— Ne derlerse desinler, o da umurumda değil...

— Hem kadının kolay kolay yakanı bırakacağını sanıyor musun? Seni seviyor.

— Evet, benim ona nefretim kadar onun da bana sevgisi var. Ne hazin tezad.

Doktor Şahin sigarasını tablaya bırakmıştı. Ellerini uğuşturuyordu:

— Boş konuşuyoruz. Asıl konuşmamız lâzım gelen şeyler bunlar değil.

Galib cevab vermedi. Asabî asabî sigarasını çekiştiriyordu. İhtiyar adam ona doğru uzanarak elini hafifçe dizine vurdu:

— Hiç olmazsa bu kadını bir müddet için oyalayamaz mısın? Biraz gün kazansak. Belki de öyle hâdiseler olur ki birden bire vaziyet değişiverir. İnsan hiçbir zaman ümidini kesmemeli.

Galib yüzünü buruşturmuştu:

— Böyle hileler yapmak bizim için küçüklük olur baba. Ben o zaman kendi kendimden utanırım.

— Bu dediğin, zavallı, mazlûm bir mahlûka karşı böyle hareket edersen variddir. Şahende Hanım - ismini ilk defa ve yüzünü buruşturarak telâffuz ediyordu. - eğer karısı olmasına razı olmazsan seni teşhir edeceğini söylerken utandı mı?

Genc adam sesini çıkarmadı. Daldı. Sonra yavaşça:

— Nasıl isterseniz, dedi. Zaten nikâh muamelesinin ikmaline kadar epey bir zaman geçecek, fakat tekrar edeyim. Benim hiçbir şeyden ümidim yok. Birkaç güne kadar nikâh için lâzım gelen hazırlıklara başlayacağım. Ondan sonra da nikâh ancak on beş yirmi gün sonra olabilir.

Sözünü bitirir bitirmez ayağa kalktı.

Doktor Şahin:

— Gidiyor musun? diye, sordu.

Başını salladı:

— Evet, gidip Müşfiki bulacağım. Bütün bunları size yetiştirmesinde mana yoktu. Hem nereden malûmat almış merak ediyorum.

Doktor Şahin hafifçe güldü:

— Dün gece sarhoş olduğunu unutuyorsun galiba?

Genc adam gülümsedi ve «ben de bunu tahmin etmiştim» dedi.

Babası ayağa kalkmıştı. Oğlunu kapıya kadar uğurladı.

Kapıda birbirlerinden ayrılırlarken ihtiyar adam birdenbire hatırlamış gibi:

— Hazır gelmişken, yalıya, Naciye Hanımlara da uğra, dedi. Nuru da tebrik etmiş olursun.

Galib titredi. İtiraz edecek gibi bir vaziyet aldı. Fakat birdenbire vazgeçti. «Peki uğrarım» dedi ve çıktı.

Nurun yalısına kadar heyecan içinde, sür'atle yürüdü.

Babasile aralarında geçen muhavereden sonra âsabı büsbütün bozulmuştu. Babasile Müşfikin bir takım hal çareleri bulmak üzere sözleştiklerini anlıyordu. Fakat onların hiçbir şey beceremiyeceklerine de emindi.

Yalıya gelinceye kadar ayağını bir çok taşlara çarptı. Kendi kendisine homurdandı, söylendi durdu. Yalıya yaklaşınca da birden bire çarpıntısının arttığını hissederek büsbütün sinirlendi.

Kafası karmakarışıktı. Babası «git onları gör» dediği zaman evvelâ bu teklifi kabul etmemeyi, yalıya uğramayı bir bahane bularak reddetmeyi düşünmüştü. Artık bütün bu vak'alardan sonra Nurun yüzünü hiç görmemesi daha iyi idi. Fakat sonra hemen fikrini değiştirmişti. En makul hareket onu görmek, tebrik etmek ve hiçbir şeyin değişmediğini eskisi gibi dost ve arkadaş kaldığını ona göstermekti. Ve nihayet onu yalıya sürükleyen asıl bir maksad vardı. Daha doğrusu kendi kendisinden bile sakladığı bir merak, nişanlandıktan sonra Nuru görmek, ne halde olduğunu, saadetinin derecesini anlamak istiyordu.

Kapıyı ona Gülis kalfa açtı. Genc adamı karşısında görünce ihtiyar kadının gözleri sevincle parlamıştı.

— Buyurun doktor bey, buyurun evlâdım, yukardalar diye, yol gösterdi.

Genc adam merdivenleri kalbi şiddetle çarparak çıktı. Fakat salona girdiği zaman metanetini tamamile elde etmişti Gayet sakindi. Pencerenin yanındaki geniş divanda iki nişanlı, Nurla Mehmed Münif, yanyana oturuyorlardı. Naciye Hanım onların karşısına düşen köşedeki koltuktaydı. Genc adamın içeri girdiğini görünce onunla Mehmed Münif derhal ayağa kalktılar.

Naciye Hanım kucağındaki yün yumaklarını etrafa saçarak ilerledi:

— Ah, hoş geldiniz, yavrum diyordu. Ne kadar sevindim, ne kadar sevindim! Sizi görmiyeli o kadar olmuştu ki...

Nura gelince o olduğu yerde kalmıştı. Yüzü biraz solgundu. Yeşil gözleri süzgün ve bulanıktılar.

Galib evvelâ genc kıza hiç bakmadı. İçinde garib bir korku vardı. Kızın ilk bakışta herşeyi anlayacağı, sevgisini, çektiği ıstırabı gözlerinde göreceğini zannediyordu. Naciye Hanım Mehmed Münile onu tanıştırmıştı. Galib Nura doğru ilerleyince nihayet titreyerek, genc kızın solgun yüzüne gözlerini çevirdi. Şaşırdı. Kendi kendine:

(Arkası var)

Bugünkü harbin içyüzü: 16 [*]

Alman tekliflerine karşı İngilterenin cevabı

«Leh - Alman ihtilâfı muslihane şekilde halledilirse, İngiliz hükûmeti, umumî bir anlaşma elde etmek ve müzakereye girişmek arzusundadır»

23 ve 25 ağustos 1939 tarihlerinde Almanya Devlet Reisi tarafından yapılan tebligata 28 ağustos 1939 tarihinde İngiltere hükûmetinin verdiği cevabdır:

1 — İngiliz hükûmeti, Almanya Devlet Reisi tarafından Berlindeki İngiliz elçisi vasıtasile kendisine gönderilen mesajı almış ve lâyık olduğu ehemmiyetle tetkik etmiştir. Her Hitler'in Alman - İngiliz münasebatında dostluğu esas ittihaz etmek hususundaki arzusunu kaydetmekle bu arzuya iştirak ettiğimizi ve Alman Devlet Reisile tamamen hemfikir olarak iki memleket arasında hasıl olacak tam bir anlaşmanın iki millet için bir saadet teşkil edeceğine kani olduğumuzu beyan ederiz.

2 — Her Hitler'in mesajı iki ayrı kısma ayrılan meselelere temas etmektedir. Birinci kısmı halen Almanya ile Lehistan arasında münaziünfih olan meseleler, ikinci kısmı ise Almanya ile İngiltereyi alâkadar eden münasebat teşkil etmektedir. Son kısımda mevzu bulan meseleler hakkında Almanya Devlet Reisi herhangi sarih bir teklifte bulunmuş olsaydı, İngiliz hükûmeti umumî bir anlaşma temini için bunları tetkike hazır olacaktı. Halbuki teklifler son derece umumî mahiyette ve tasrihe muhtacdır. Bununla beraber, Alman - Leh ihtilâfları muslihane bir surette halledildiği takdirde İngiliz hükûmeti, umumî bir anlaşma elde etmek samimî arzusile mevzuu bahs tekliflerin - bazı ilâvelerle - müzakeresine hazırdır.

3 — Almanya Devlet Reisi her şeyden evvel Almanya ile Lehistan arasında mevcud ihtilâfın hallini şart koşuyor. İngiliz hükûmeti bu şartı kabul etmektedir. Bununla beraber, her şey hal suretinin mahiyetile anlaşmayı temin edecek metod etrafında dönüyor. Mesaj, ehemmiyeti Her Hitler tarafından takdir edilmemesi imkân haricinde bulunan bu nokta hakkında sükûtu muhafaza etmektedir. İngiliz hükûmeti müstakbel inkişaflar için evvelâ tarafeyn arasında bu hususta bir anlaşma husule getirmek lâzım geldiğini tebarüz ettirmektedir. Alman hükûmeti, İngilterenin Lehistana karşı taahhüdleri olduğundan, bu taahhüdlere bağlı bulunduğundan ve onları yerine getirmeği bir şeref meselesi addettiğinden haberdar olmalıdır. İngiltere kendisine teklif edilecek her hangi bir menfaate mukabil garanti verdiği bir devletin istiklâlini tehlikeye koyacak bir sureti halli kabul edemiyecektir.

4 — İngiliz hükûmetinin fikrine göre, ancak Lehistanın esaslı menfaatlerini garanti eden bir sureti hal sayesinde Almanya ile Lehistan arasında makul bir anlaşma hasıl olabilecektir. İngiliz hükûmeti bu münasebetle Her Hitler'in 28 nisanda irad ettiği nutkunda Lehistanın mevzuu bahs haklarını tanımış olduğunu hatırlatır. Ancak, 22 ağustos tarihinde İngiltere Başvekili tarafından Hitler'in mektubuna verilen cevabda tasrih edildiği veçhile, İngiliz hükûmeti, anlaşmadan evvel cereyan edecek müzakerelerin muvaffakiyetle neticelenmesi için bilâhare husule gelecek anlaşmanın başka devletler tarafından garanti edileceği hakkında daha evvel mutabık kalınması son derece mühim ad ve elzem addetmektedir. İngiliz hükûmeti, arzu edildiği takdirde bu gibi bir garanti sistemine müzaherete hazır olacaktır.

İngiliz hükûmetinin fikrine göre, bunu müteakıb atılacak ikinci hatve, yukarıda izah edilen prensipler dairesinde Almanya ile Lehistan arasında doğrudan doğruya müzakerelere başlanması teşkil etmelidir. Lehistanın esaslı menfaatlerinin teminile husule gelecek anlaşmanın beynelmilel bir garantiye raptı bu prensiplerin başında bulunmaktadırlar. İngiliz hükûmeti bu esaslar dahilinde müzakereye girmeğe hazır olduğuna dair Polonya hükûmetinden de kat'î teminat almış bulunduğundan, Alman hükûmetinin de bunu kabul edeceğini ümid etmektedir.

İngiliz hükûmetinin arzu ettiği gibi bu şekilde bir anlaşma hasıl olduğu takdirde Almanya ile İngiltere arasında her iki tarafın arzu ettiği şekilde daha geniş ve tam bir anlaşma için müzakere yolu açılmış olacaktır.

5 — İngiliz hükûmeti, Alman - Leh vaziyetinde en büyük tehlikenin ekalliyetlere karşı yapılan muamele hakkındaki haberler teşkil ettiği hususunda Almanya Devlet Reisile tamamen hemfikirdir. Şimdiki gergin vaziyet ile yekdiğerini takib eden hudud hâdiseleri, fena muamele ve tahrikâmiz propagandalar sulh için daimî bir tehlike teşkil etmektedir. Bu itibarla bu nevi hâdiselere derhal ve kat'î surette nihayet vermek ve tahkik edilmiyen haberlerin neşrine müsaade etmemek lâzımdır. İngiliz hükûmeti, tarafeynin bu noktai nazarı kabul edeceklerini ümid etmektedir.

6 — İngiliz hükûmeti, Almanya ile Lehistan arasındaki meselelerin hallinden sonra kendi hattı hareketini kat'î surette tespit edecektir. İngiliz hükûmeti Lehistana karşı deruhde ettiği taahhüdleri yerine getirmeğe karar verdiğinden dolayı bir anlaşma husulü için nüfuzunu istimal etmiyeceği neticesi çıkarılamayacağını ümid eder. Bilâkis İngiliz hükûmeti bu gibi bir anlaşmayı yalnız münazaalı meselelerin halli için değil, ayni zamanda Hitler'in ehemmiyetle mevzuu bahsettiği daha mühim meselelerin halli için elzem ad detmektedir.

7 — İhtilâfın silâh kuvveti yerine muslihane bir şekilde halli keyfiyetinin faydalarını bu cevabda tebarüz ettirmeğe lüzum yoktur. Cebir kuvvvetine istinad edecek bir kararın neticeleri İngiliz Başvekili tarafından ağustosun 26 sında Hitler'in mektubuna verilen cevabda sarahaten izah edilmiştir.

Diğer taraftan İngiliz hükûmeti terki teslihat hakkında Almanya devlet reisinin teklifini alâka ile kaydetmekte ve muslihane bir sureti hal temin edildiği takdirde harb hazırlıklarının normal bir hadde getirilmesi ve ticarî münasebatın da emin bir mecraya girmesi için bütün dünyanın yardımı temin edileceğini ümid ettiğini beyan eder.

8 — Almanya ile Lehistan arasında mevcud mevzuubahs meselelerin âdilane halli dünya sulhuna yol açabilir. Bu gaye akim kalırsa İngiltere ile Almanya arasında daha iyi bir anlaşma ümidlerini suya düşürecek iki memleketi ihtilâf haline getirecek ve bütün dünyayı harbe sürükliyebilecektir. Bu gibi bir netice tarihte misline tesadüf edilemiyen bir felâket olacaktır.

(Devam edecek)

[*] Bundan evvelki yazılar, 30 eylûl. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 16, 17, 18 ve 19 birinciteşrin tarihli nüshalarımızda çıkmıştır.

Muallimler arasında tayinler

Üsküdar Kız Enstitüsü muallimlerinden Rabia ayni enstitü müdür muavinliğine, Kadıköy Kız Enstitüsü muallimlerinden Mev'ude ayni enstitü müdür muavinliğine, İstanbul Akşam Kız San'at mektebi muallimlerinden Atiye ayni mekteb müdür muavinliğine, Bursa Akşam Kız San'at mektebi muallimlerinden Nadire ayni mekteb müdür muavinliğine, Kadıköy Enstitüsü çiçek, moda muallimi Nebile Esen Kadıköy Akşam Kız Sanat mektebi müdür muavinliğine, Erzurum lisesi beden terbiyesi muallimi Tahsin Tağmaç Ankara İnşaat Usta mektebi müdür muavinliğine, açıktan Âlime Afyon lisesi kimya muallimliğine, İstanbul San'at mektebinden Yusuf Demirman Diyarbakır San'at mektebine, Millî Müdafaa Vekâleti Sıhhat İşleri dairesinden doktor Hulki Kayman Ankara Ticaret lisesi doktorluğuna tayin edilmişlerdir.

Yaralama ve yaralanmalar

Evvelki gece Hasköyde müsaadesiz bir eğlence tertib eden balıkçı Mişon'un evinde kıskançlık yüzünden bir yaralama vak'ası olmuştur. Davetlilerden İsak, İlyayı gözünden ve sağ elinden yaralamıştır.

★ Çakmakçılarda oturan ve o civarda hamallık yapan Malatyalı Temüroğlu, dün ağır bir manifatura balyasını taşırken ayağı kayarak düşmüş, muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

★ Kuruçeşmede Orman sokağında oturan kömür amelesi Mehmedin 2 yaşındaki oğlu Niyazi, evin penceresinden düşerek başından ağırca yaralanmıştır.

Gemilerimizin inşaati teklif müddeti temdid edildi

İngiltereye sipariş olunacak 11 vapurun ilk teklif müddetinin temdidi takarrür etmişti. Bu müddet görülen lüzum üzerine 31 teşrinievvel akşamına kadar 15 gün uzatılmıştır.

Türk - İngiliz - Fransız ittifakı

Ankara 19 (a.a.) — Bugün saat 18,30 da Hariciye Vekâletinde Başvekil ve Hariciye Vekâleti vekili Dr. Refik Saydamla Fransız büyük elçisi Rene Massigli ve Büyük Britanya büyük elçisi Sir Hughes Knatchbull Hugessen üç memleket arasında, tecavüze mukavemet için mütekabil mahiyette bir muahede imzalamışlardır.

Merasime Başvekil Dr. Refik Saydam riyaset etmiştir. Başvekilin sağında Fransız büyük elçisi, solunda İngiltere büyük elçisi yer almış bulunuyordu. Fransız büyük elçisinin yanında Fransanın şark orduları komutanı Orgeneral Weygand ve onun yanında İngilterenin şark ordusu komutanı Orgeneral Wevel oturmuştu. İngiltere büyük elçisinin yanında Mareşal Fevzi Çakmak ve onun yanında da Orgeneral Asım Gündüz yer almıştı. Başvekilin yanıbaşında Hariciye genel sekreteri Numan Menemencioğlu bulunuyordu. Büyük salonda ayrıca Hariciye yüksek memurları, İngiliz ve Fransız büyük elçilikleri erkânı, İngiliz ve Fransız generallerinin maiyetlerindeki subaylar, Türk subayları ve Türk, Fransız, İngiliz gazetecileri vardı. Muahedenin imzasını müteakıb Başvekil Dr. Refik Saydam ve Fransız, İngiliz büyük elçileri imzalanan muahedenin büyük ehemmiyetini tebarüz ettiren kısa nutuklar söylemişler ve üç devlet arasındaki samimî iş birliğinin istihdaf ettiği sulhun şerefine kadehlerini kaldırmışlardır.

Merasim, çok samimî bir hava içinde nihayete ermiştir. Müteakıben mühim nutuklar söylenmiştir.

Başvekil Doktor Refik Saydamın nutku

«— Türkiye, Fransa ve Büyük Britanya arasında mevcud görüş ve menfaat birliğini gösteren bu mühim vesikayı imza etmekle fevkalâde bahtiyarım.

Mesai arkadaşım ve dostum Saracoğlunun uzun süren gaybubeti bu vesikada onun imzası yerine benim imzamın bulunmasını intac etmiştir. Bundan büyük bir şeref duyuyorum. Ancak bu eserin hakikî amillerini tebcil etmek ve bu münasebetle Hariciye Vekilinin adını siz büyük elçilerin adlarile birlikte müşterek mesainiz için hakikî bir şükran duygusu içinde anmak hususundaki vazifemi unutmuyorum.»

Fransa büyük elçisi Massigli'nin nutku

«— Bay Başvekil,

İmza edilen anlaşmaların şümulünü o kadar mükemmel ifadelerle tarif ettiniz ki, hakikatte buna ilâve edecek hiç birşeyim yoktur. İngiliz - Fransız - Türk muahedesi bir hüsnüniyet, mantık ve dürüstlük eseridir.

İngiliz - Fransız - Türk ittifakını temhir eden ve bu suretle üç memleketin samimî teşriki mesaisinde yeni bir devre açan bugün büyük bir gündür.

Ekselanslarının Türkiyenin menfaatlerini gözönünde tutmaktan hiçbir an hâli kalmıyan açık görüşlerini ve ekselans Bay Saracoğlunun cesur, azimkâr ve halisane hattı hareketini tazimle yadetmekliğime müsaadenizi rica ederim. Bu tazim ayni zamanda bütün mesai arkadaşlarınıza ve bilhassa bunların en mümtazı olan ekselans Numan Menemencioğluna da racidir.

Keza, Türk Ordusunun yüksek ve muhterem şefini içimizde görmek bahtiyarlığından bilistifade, onun şahsında Türkiye Cumhuriyetinin şanlı ordusunu da selâmlamaklığıma müsaadenizi rica ederim.»

İngiltere büyük elçisinin nutku

«— Bu münasebetle birçok şey söyliyebilirdim, fakat, üç hükûmet arasındaki anlaşma o kadar sıkıdır ki, aramızda birimiz tarafından söylenecek sözler diğerleri tarafından da pekâlâ söylenebilir.

Buna binaen, birçok şeyler söylemeyi zaid bulurum, zira siz, Bay Başvekil ve Fransız arkadaşım tarafından ifade edilen hissiyat benim hissiyatımın o kadar aynidir ki buna ilâve edecek hiçbir şeyim yoktur.

Söylediğiniz nazikâne sözlerden dolayı çok minnettarım ve bu kadar dürüst mesai arkadaşları ve dostlarla çalışmış olmak imtiyazına mazhar bulunduğumdan dolayı pek ziyade müftehir olduğumu bildirmek isterim. Bitirdiğimiz işin muazzam bir kıymeti olduğunu hissediyorum ve bunu yalnız üç memleketin değil ayni zamanda ümid ederim ki bütün dünyanın nef'ine olarak inşa edilecek olan bir binanın temel taşı olarak telâkki eyliyorum.

Biz, modern Türkiyenin banisi olan Büyük Şefiniz tarafından tasavvur edilmiş ve ana hatları şimdiki mümtaz Reisicumhurunuz tarafından takib edilmiş ve edilecek olan politikaya devam eyledik.

Memleketinizin mütemadi refahı için en samimî temennilerimi arzeder ve kadehimi Türkiye Cumhuriyetinin refahına ve Türk Ordusunun şerefine kaldırırım.»

MUAHEDENİN METNİ

2 — Bir Avrupa devleti tarafından vaki olup Akdeniz mıntakasında Türkiyenin tutulacağı bir harbe müncer olan bir tecavüz hareketi halinde Fransa ve Birleşik Krallık filen Türkiye ile teşriki mesai edecekler ve ona yedi iktidarlarında olan bütün yardım ve bütün müzahereti yapacaklardır.

Madde 3

Fransa ve Birleşik Krallık tarafından 13 nisan 1939 tarihli beyannamelerile Yunanistan ve Rumanyaya verilen garantiler mer'iyet mevkiinde kaldığı müddetçe bu iki garantiden biri veya diğeri hasebile Fransa ve Birleşik Krallık muhasemata giriştikleri takdirde Türkiye filen Fransa ve Birleşik Krallıkla teşriki mesai edecek ve onlara yedi iktidarında olan bütün yardım ve bütün muzahereti yapacaktır.

Madde 4

Fransa ve Birleşik Krallık, birine veya diğerine karsı ikinci ve üçüncü maddeler hükümleri mahallî tatbik bulmaksızın bir Avrupa devleti tarafından vaki bir tecavüz neticesinde, bu devletle muhasemata girdikleri takdirde yüksek âkid taraflar derhal istisarede bulunacaklardır. Ancak şurası mukarrerdir ki, Türkive böyle bir ihtimalde Fransa ve Birleşik Krallık hakkında hiç değilse hayırhahane bir bitaraflık muhafaza edecektir.

Madde 5

Yukarıdaki üçüncü maddenin hükümlerine halel gelmemek üzere,

1 — İstiklâl veya bitaraflığının bir tecavüze karşı muhafazasına yardım edilmesi, bizzat kendi muvafakatile, yüksek âkid hükûmetlerden biri tarafından taahhüd edilen bir Avrupa devletine diğer bir Avrupa devleti tarafından tecavüz vukuunda,

2 — Gerek bir Avrupa devleti tarafından ika edilen ve diğer bir Avrupa devleti aleyhine müteveccih bulunmakla beraber yüksek âkid taraflardan biri hükûmetinin fikrince kendi emniyeti için bir tehdid teşkil eden bir tecavüz halinde,

Yüksek âkid taraflar müessir görülecek her müşterek harekete teşebbüs etmek üzere derhal istisarede bulunacaklardır.

Madde 6

Bu muahede hiçbir devlet aleyhine müteveccih değildir. Hedefi, tecavüze karsı koymak için, lüzum hasıl olursa, Türkiyeye, Fransaya ve Birleşik Krallığa karşılıklı bir yardım ve müzaheret temin eylemektedir.

Madde 7

Bu muahedenin hükümleri Türkiye ile diğer iki âkid taraftan her biri arasında iki taraflı taahhüd olarak da muteberdir.

Madde 8

Yüksek âkid taraflar bu muahedenin tatbiki neticesi olarak muhasemata girişmiş bulunurlarsa, ancak müşterek bir mutabakatla mütareke veya sulh muahedesi akdedeceklerdir.

Madde 9

Bu muahede tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün olan süratle ve ayni zamanda Ankarada tevdi olunacaktır. Muahede tasdiknamelerin bu tevdi tarihinde mer'iyete girecektir.

Bu muahede on beş senelik bir müddet için akdedilmiştir. Yüksek âkid taraflardan hiçbiri muahedeye nihayet vermek arzusunda olduğunu mezkûr müddetin inkizasından altı ay evvel diğer iki tarafa tebliğ etmezse muahede beş senelik yeni bir müddet için kendiliğinden temdid edilmiş bulunacak ve böylece devam edip gidecektir.

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar işbu muahedeyi, muhtevi olduğu hükümleri tasdikan, imza etmişler ve mühürlemişlerdir.

Ankarada, üç nüsha olarak, 1939 senesi ilkteşrininin on dokuzunda yapılmıştır.

Protokol: No. 1

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar, bugünkü tarihli muahedeyi imzasından itibaren mer'iyete koymak hususunda kendi hükûmetlerinin mutabık bulunduklarını müşahede ederler.

İsbu protokol, Fransa, Birlesik Krallık ve Türkiye arasında bugünkü tarihle akdedilen muahedenin ayrılmaz bir cüz'ü olarak telâkki edilecektir.

Ankarada üc nüsha olarak, 19 ilkteşrin 1939 da yapılmıstır.

Protokol: No. 2

Aşağıda imzaları bulunan ve usulüne tevfikan bu hususta salâhiyettar kılınmış olan murahhaslar Fransa, Birlesik Krallık ve Türkiye arasındaki muahedeyi imza ettikleri sırada berveçhiati hususta mutabık kalmışlardır.

Yukarıda adı geçen muahede mucibince Türkiye tarafından alınmış olan taahhüdler bu memleketin Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri ittihadile müsellâh bir ihtilâfa sürüklenmesini intac veya mucib olacak bir harekete onu icbar edemiyecektir

İsbu protokol Fransa, Birlesik Krallık ve Türkiye arasında bugünkü tarihle akdolunan muahedenin ayrılmaz bir cüz'ü olarak telâkki olunacaktır.

Ankarada, üç nüsha olarak, 19 ilkteşrin 1939 tarihnide yapılmıstır.

Parti Grupunda

Ankara 19 (a.a.) — C. H. Partisi Meclis Prupu bugün - 19/10/939 - saat 14 te reis vekili Seyhan meb'usu Hilmi Uranın reisliğinde toplandı:

Celsenin açılmasını müteakıb kürsüye gelen Başvekil Dr. Refik Saydam, daha evvel yapılmış olan deklarasyonların hükümlerine tevfikan Fransa ve İngiltere hükûmetlerile imza edilmek üzere hazırlanmış olan mütekabil yardım paktı projesinden Grup umumî heyetini teferruatile birlikte haberdar ederek icab eden hususlar hakkında izahatta bulunmuş ve bu paktın hükûmetçe imzası için Parti Grup heyetinin tasvibini istemiştir.

Riyasetçe hükûmetin bu talebi reye konuldukta Grup umumî heyeti keyfiyeti uzun alkışlarla ve ittifakla kabul etmiş ve ruznamede başka bir madde de olmadığından celseye nihayet verilmiştir.

***

Ankara 19 (a.a.) — C. H. P. Müstakil Grupu, 19/10/939 perşembe günü toplanmıştır.

Evvelce yapılmış olan deklârasyonları tamamlamak üzere Türkiye - Fransa - İngiltere arasında imza için hazırlanan muahede projesi hakkında Başvekil ve Hariciye Vekâleti vekili Dr. Refik Saydam tarafından, gerek Parti Grupunda gerek Müstakil Grupta, verilen izahat üzerinde müzakerede bulunulmuş ve proje ittifakla tasvib edilmiştir.

Ankaradaki misafirlerimiz şerefine verilen ziyafet

Ankara 19 (a.a.) — Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak tarafından bugün saat 13,30 da Şehir lokantasında misafirlerimiz İngiliz Şark Orduları Komutanı Orgeneral Wavell, Fransız Şark Ordusu Komutanı Orgeneral Veygand şerefine bir öğle yemeği verilmiştir.

Yemekte, Millî Müdafaa Vekili General Naci Tınaz, Genel Kurmay ikinci Başkanı Orgeneral Asım Gündüzle Kor ve Tüm generaller ve Hariciye Erkânile misafirlerimizin maiyetleri ve mihmandarları davetli bulunuyorlardı. İngiliz ve Fransız büyük elçilerile elçilik müsteşarları ve ataşemiliterleri de ziyafette hazır bulunmuşlardır.

İngiliz sefirinin verdiği ziyafet

Ankara 19 (a.a.) — İngiltere büyük elçisi Sir Hughes Montgomerry Knatchbull-Hugessen bu akşam General Weygand ve General Wavell ile Türk askerî şefleri şerefine bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Başvekil Dr. Refik Saydam, Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, Millî Müdafaa Vekili Naci Tınaz, Türk ordusu erkânı ve misafir generallerin maiyetlerinden başka Hariciye Umumî Kâtibi Numan Menemencioğlu, Fransa büyük elçisi, Hariciye Vekâleti ve Fransa ve İngiltere sefaretleri erkânı ve ataşemiliterleri hazır bulunmuşlardır.

İngilterede memnuniyet

Londra 19 (a.a.) — İngiliz parlamento ve diplomasi mahfillerinde ve bütün İngiltere efkârı umumiyesinde, üç taraflı Ankara muahedesinin imzası şevk ve heyecan derecesine varan bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Bütün şahsiyetler, bu vesikanin tamamen tedafüî olan mahiyetini bilhassa tebarüz ettirmektedirler. Muahede, Türk - Sovyet müzakerelerinden çok daha evvel hazırlanmış olan protokolun da gösterdiği veçhile, Sovyetler Birliği aleyhine müteveccih olmadığı gibi, Türkiye ile mukareneti burada iyi karşılanacak olan İtalya aleyhine de müteveccih değildir.

Amerikada tefsirler

Washington 19 (a.a.) — Türk - İngiliz - Fransız anlaşmasının imzası Amerika siyasî mahfillerinde müttefikler için mühim bir diplomatik muvaffakiyet olarak telâkki edilmektedir. Washington'da zannedildiğine göre, anlaşmanın ilk tesiri İtalyan bitaraflığını tahkim ve bu suretle müttefikleri Akdenizde mühim bir endişeden kurtarmak olacaktır.

Ruzveltin mesajı

Amerika Cumhur Reisi İsveç Kralına bir telgraf gönderdi

Stokholm 19 (a.a.) — İsveç Kralı, şimal devlet reisleri şerefine 70 kişilik bir akşam ziyafeti vermiştir. Bu ziyafete, ezcümle Kral ailesi erkânı, Başvekil, Hariciye Nazırı ve yüksek rütbeli devlet memurları iştirak etmişlerdir.

Ziyafetten sonra donanan saray önünde büyük tezahürat yapılmıştır.

Ruzvelt'in mesajı

Vaşington 19 (a.a.) — Ruzvelt, dört İskandinav devleti konferansının inikadı münasebetile İsveç Kralına aşağıdaki mesajı göndermiştir:

«— Konferans, Amerika hükûmeti ve Amerika milleti tarafından büyük bir alâka ile takib edilecektir. Şimdiki ahval dolayısile hükûmetim, Stokholm konferansında temsil edilen milletlerin tarihinde daimî surette sadık kalmış oldukları bitaraflık kanununa tevfikan bitaraflık prensiplerine tamamile müzaheret edeceğini beyan etmek maksadile diğer cumhuriyet hükûmetlerine iltihak etmiştir.

Diğer 20 Amerika cumhuriyeti reislerinin de İsveç Kralına bu mesaja mümasil mesajlar göndermiş oldukları zannolunmaktadır.

Diplomasi mehafili, bu halin geçenlerde toplanmış olan Panama konferansının müspet bir neticesi olduğunu beyan etmektedirler.

Bu konferans esnasında Amerika cumhuriyetleri müşterek bir bitaraflık vaziyeti kabul etmişlerdir.»

Malûm olduğu veçhile Ruzvelt'in bu hareketi, Sovyet Rusya ile Finlandiya arasında sulhun idamesi için 8 gün içinde yapmış olduğu ikinci teşebbüstür.

Konferansın mesaisi

Brüksel 19 (a.a.) — Belçika gazetelerile siyasî mehafili, Stokholm konferansı programında, diğer birçok maddeler arasında, iktısadî ve bahrî bitaraflık meselelerinin muhtelif safhalarının da muhasamatın bidayetindenberi yapılmış olan tahdidata ve tesçil edilmiş bulunan hasarata nazaran tetkik edilmesi hususunun da bulunmakta olduğunu beyan etmektedir.

Vilno'nun işgali tehir edildi

Kaunas, 19 (a.a.) — Litvanya kıtaatının Vilno'ya dün girmeleri mukarrer iken teknik bir takım esbabdan dolayı bu iş muahhar bir tarihe bırakılmıştır. Gene ayni sebeblerden dolayı hükûmet mümessillerinin ve ecnebi gazetecileri de dahil olduğu halde matbuat erkânının bu şehre gitmeleri de tehir olunmuştur.

Macar Kral Naibi, Peşte sefirimize ziyafet verdi

Budapeşte 19 (a.a.) — Kral Naibi Amiral Horty'nin muhterem refikası Madam Horty bugün Peşte elçimiz Ruşen Eşref Ünaydınla Bayan Saliha Ünaydını sarayda hususî surette kabul buyurmuşlar ve çaya alıkoymuşlardır.

Azılı bir yankesici dün akşam yakalandı

Yankesici Murad

Dün azılı bir yankesici yakalanmıştır. Murad ismindeki bu sabıkalı yankesici kendine sarhoş süsü vererek çarpmağı tasarladığı adamın : «Vay babacığım, seni göreceğim geldi!» diye boynuna sarılmak ve karşısındakinin bir an şaşkınlığından istifade etmek suretile parasını çarpmaktadır. Murad, bu usulü tatbik ederek müteaddid kimselerin cüzdanlarını çarpmıştır. Fakat dün akşam da ayni usulü tatbik etmek isterken yakalanmıştır. Filhakika gece saat 20 de İstiklâl caddesinden geçmekte olan La Fonsiye Sigorta Şirketi Müdürü Galiçi'nin tanımadığı bir adam: «Vay babacığım, nerelerdesin?» diye boynuna sarılmıştır. Galiçi, bu adamın bir an sarhoş olduğuna hükmederek kendisinden kurtulmak istemiş, fakat birdenbire aklına para cüzdanı gelmiş, cebini yokladığı zaman içinde 307 lira bulunan çantasının çalındığını görmüştür. Bu sırada esasen sabıkalının arkasına düşmüş bulunan polisler, kendisini suç üstünde yakalamışlardır. Galiçi'nin cüzdanı kendisine iade edilmiştir.

Ziraat heyetimiz Moskova'da

Moskova, 19 (a.a.) — Tas ajansı bildiriyor: Sovyet Rusya ziraat sergisini gezmek üzere Türkiye Ziraat Vekili Muhlis Erkmen refakatinde meb'us Şükrü Esmer, Sadri Ertem ve Cevad Ülken ile kadın muharrir Suad Derviç bulunduğu halde 18 teşrinievvelde Moskovaya gelmiştir. Vekil, istasyonda, Ziraat Komiser vekili Vasin, Hariciye Komiserliği Protokol Şefi Barkof, dış memleketlerle kültürel münasebetler cemiyeti reis vekili Smirnof, Türkiye büyükelçisi Ali Haydar Aktay ve elçilik erkânı tarafından karşılanmıştır.

Türk borcu taksiti

Eski Osmanlı borclarından mütevellid Türk borcu altı aylık taksitinin senelik tediye zamanı bu ayın 21 inde gelmektedir. Bu münasebetle bu tediyata aid hususat üzerinde görüşmek üzere tediyatın mal - la yapılmasına tavassut eden Türk - Fransız şirketi mümessillerinden Abdürrahim şehrimize gelmiş, Ankaraya gitmiştir.

Senede beş milyon lira olan bu borc - lardan mütevellid tediyatın mahsubu bilhassa kömür ve sair madenlerle üzüm ve incir ihracı suretile yapılmakta idi. Fakat şimdi maden ve kömür ihracatı menedilmiştir. Bu tediyatın kolaylaştırılması için hiç olmazsa, kömür ihracına müsaade edilmesinin hükûmetimizden istenmekte olduğu haber verilmektedir. Ayrıca Türk - Fransız şirketi mühim miktarda üzüm ve incir almak üzere hazırlanmaktadır.

Ankarada yapılacak temasları mütea - kıb gerek müddeti gelmiş olan taksit, gerekse ilerisi için mühim kararlar verileceği anlaşılmaktadır.

Kocasını zehirlediği iddia olunan kadın

Yoğurta zehir koyarak insan öldürmeğe teşebbüs iddiasile Havva adlı genc bir kadının muhakemesine, dün akşam İstanbul birinci Ağırceza mahkemesinde başlanmıştır. Silivri civarında bir köyde kocası Hasan Kâhyayı zehirlemeğe teşebbüs iddiası karşısında, mahkemeye kucağında çocukla gelen Havva, şöyle demiştir:

— Hasan Kâhya, on senelik kocamdır. Ondan üç çocuğum, eski kocamdan da bir kızım vardır. Kendisile kaç senedir iyi geçindik. Son zamanlarda babamın bana bıraktığı evi satmak istedi, ben de başka barınacak yerimiz olmadığından buna razı olmadım. Bu yüzden bir parça hırlaştık ama kendisini öldürmek aklımdan bile geçmedi. O sabah tarlaya giderken, evde mayaladığım yoğurdun yarısını yanıma aldım, yarısını da evde bıraktım. Eğer onu zehirlemek istesey - dim, başka türlü yapardım. Evde benim çocuklarım da varken, hiç zehirli yoğurdu ortaya bırakır da gider miydim? Ben yoğurta zehir koymadım, zehir bulunmuşsa, kimin koyduğunu bilmem. Küçük yaştaki kızımın aleyhimde söylemesi, teşvikledir.

Adlî Tıb raporu okundu. Kimyahanede yapılan tahlille, yoğurtta çok şid - detli ve külliyetli zehir, cıva mürekkebatı bulunduğu şeklinde rapor verilmişti. Havva, buna karşı da «ben koymadım» dedi. Muhakemenin devamı, İbrahim ve Şemsi adlı şahidlerin ve Havvanın kızı Fatmanın, ayni zamanda kocası Hasan Kâhyanın çağırılmaları kararile 28 kânunuevvel perşembe saat 14 e kaldı. Havva, gayrimevkuf olarak muhakeme edilmektedir.

İngiliz Başvekilinin dün Avam Kamarasında verdiği mühim izahat

(*Baş tarafı 1 inci sahifede*)

Bu şerait altında Türk hükûmeti, İngiltere ve Fransa ile hasıl olan anlaşmanın imzasını daha uzun müddet tehir etmemek istemiştir.

Türk - İngiliz - Fransız anlaşmasının bu akşam saat 18,30 da Ankarada imzalandığını size bildirmekle bahtiyarım.

Muahedenin en az 15 sene için mu - teber olması gösteriyor ki, anlaşma şimdiki fevkalâde ahvale münhasır muvakkat bir taahhüd değil, alâkadar üç hükûmetin uzun müddetli bir teşriki mesai politikası takibine azmetmiş olduklarına kuvvetle şehadet eden bir vesikadır. Müzakerelerin mes'ud bir neticeye vardığını ve milleti hakkında çok büyük hürmet ve meziyetleri ve seciyesi hakkında hayranlık ve takdir hisleri beslediğimiz bir memleketle sıkı ve samimî münasebetlerimizi temhir eylemiş olduğumuzu öğrenmenin Meclis için büyük bir memnuniyeti mucib olacağını ümid ediyorum.» (alkış - lar)

Muhaliflerin memnuniyeti

Başvekilden sonra söz alan muhalefet lideri binbaşı Atlee, Türkiye ile akdedilen anlaşmanın ehemmiyetini takdir ettiğini beyan etmiş ve Türkiye ile dostluğun uzun süreceği ümidini izhar eylemiştir.

Liberallerin lideri de harbden sonra muhtelif sahalarda Türkiyenin tahakkuk ettirdiği terakkileri tebarüz ettirmiş ve Türkiye gibi bir devletle ittifak akdedildiğinden dolayı son derece memnun olduğunu söylemiştir.

Diğer muhalifler de bu mes'ud hâdiseden dolayı Türkiye Başvekiline tebrik telgrafı çekilmesini istemişlerdir.

Çemberlayin'in tebrik telgrafı

Başvekil Çemberlâyn, Türkiye - İngiliz - Fransız anlaşmasının akdi üzerine Türkiye Başvekili doktor Refik Saydama gönderdiği bir tebrik telgrafında şahsî tebrik ve temennilerini bildirmiş ve üç memleketin teşriki mesaisini takdir ettiğini, bunun uzun müddet devamını temenni eylediğini ilâve etmiştir

Bulgar kabinesi istifa etti

Sofya 19 (a.a.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Başvekil Köseivanof bugün saat 11,30 da kabinenin istifasını Krala takdim etmiştir.

Kral istifayı kabul etmiş ve yeni hükûmetin teşekkülüne kadar cari işlerin görülmesine şimdiki kabinenin devam eylemesini bildirmiştir.

Rumen kabinesinin içtimaı

Bükreş 19 (Hususî) — Kabine bu akşam bir içtima akdetmiştir. Hariciye Nazırı Gafenko beynelmilel vaziyet hakkında izahat vererek, Rumanyanın sulh siyasetini ihlâl edecek bir hâdise cereyan etmediğini beyan etmiştir.

M. Gafenko, kabine içtimaından sonra Yunan ve Alman elçilerini kabul etmiştir.

Bir Rumen ticaret heyeti geliyor

Bükreş 19 (Hususî) — Bir Rumen iktısad heyeti, Türkiye ile ticaret mua - hedesi akdetmek üzere bu akşam Ankaraya hareket etmiştir. Rumen heyeti Ankarada vazifesini ikmal ettikten sonra Kahireye gidecektir.

Ford fabrikasından çıkarılan ameleler

Nevyork 19 (a.a.) — Ford otomobilleri amili tetkikat için fabrikalarına kabul ettiği 40 Rus mühendisine yol vermiştir.

Mevkufların adedi

Londra 19 (a.a.) — Büyük Britanyada mevkuf bulundurulanların adedinin halen 660 a baliğ olduğu Harbiye Nezareti mümessili Waraender tarafından Avam kamarasında bildirilmiştir.

Ankara Borsası 19/10/39

	Açılış ve Kapanış
1 Sterlin	5.24
100 Dolar	130.025
100 Frank	2.96875
100 Liret	6.675
100 İsvicre Fr.	29.3475
100 Florin	69.5425
100 Ravismark	—
100 Belga	22.04
100 Drahmi	0.97
100 Leva	1.5975
100 Cek kronu	—
100 Pezeta	13.1825
100 Zloti	—
100 Pengo	23.425
100 Ley	0.9525
100 Dinar	2.495
100 Yen	30.6125
100 İsvec Kr.	31.19
100 Ruble	—
Esham ve Tahvilât	
Türk Borcu II P.	19.35 19.55
Ergani	19.40
Sıvas - Erzurum I	19.90
Cumhuriyet Merkez Bankası Pe.	103.—

GÜNÜN BULMACASI

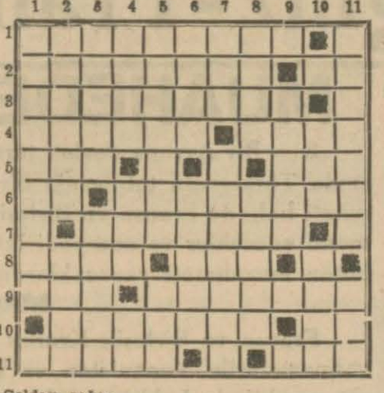

Soldan sağa:

1 — Mihı yerinden çıkaran (iki kelime). 2 — Pek az bir fiatla eline geçiren (iki kelime), bir nota. 3 — Helâl olsun demiyen (iki kelime). 4 — Üzerine çullanan, bir ölçü. 5 — Vücuddeki bir leke, tenezzüh gemisi. 6 — Bir hayvan, Amerikada bir vadi. 7 — Cam kablardan. 8 — En az, olmamış. 9 — Ziya, şişman ve kuvvetli. 10 — Siyah bir renk kesbeden, nota. 11 — Deri işleri yapan, lâkırdı.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bir cins kumaşı kesen. 2 — Bir daveti kabul edip gitme, bu maddeden tesbih yapılır. 3 — Yumruklayan, düşünülerekten verilir. 4 — anlama kudretlerinden, bir emir, eski bir mabud. 5 — Bulgaristanda bir geçid, hükümdarların başında bulunur. 6 — Vefat eden, Hindistanda bir şehir. 7 — Boy, uçtuktan sonra bir yere ayaklarını koyarak. 8 — Gayret, uzun hikâye. 9 — Yalvarma. 10 — Ters çevirirseniz ağacın kolu olur, kanun. 11 — Sovyetlerin Hariciye Komiseri, garbi Anadoluda bir kasaba.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	C	A	V	A	L	A	C	O	Z	■	Ş
2	A	V	U	Ç	İ	Ç	İ	G	İ	B	İ
3	R	A	K	I	■	A	V	U	N	A	N
4	İ	N	U	K	■	N	E	L	E	R	■
5	Y	A	■	■	T	■	L	■	T	A	Y
6	E	K	İ	L	E	R	E	K	■	K	A
7	L	■	Y	A	S	A	K	O	L	A	N
8	E	Z	İ	L	İ	Ş	■	C	E	■	A
9	R	E	■	E	R	■	S	A	H	U	R
10	■	K	O	L	A	L	I	■	İ	F	A
11	K	İ	L	İ	T	■	R	A	M	A	K

ASKERLİK İŞLERİ

Şubeye davet

Bakırköy Askerlik şubesinden:

1 — Askerlik yapmıyan aşağıda doğum ve sınıfları yazılan erat celb ve sevkedilecekler - dir.

A) 316 - 334 doğumlu topçu, muhabere, istihkâm, hava, gümrük, mızıka ve tank sınıfları.

B) 316 - 333 harb sanayii, süvari ve nakliye sınıfları.

C) 313 - 332 gayriislâm erat.

2 — Bu doğumlulardan nakdî bedel verecek - lerin 24/10/939 salı günü akşamına kadar bedelleri kabul olunacaktır.

3 — Bu eratın şubede toplanma günü 25/10/939 çarşamba günüdür.

4 — Bu doğumlular şubeye gelirken nüfus hüviyet cüzdanlarını da beraberlerinde getireceklerdir.

5 — İlgililere keyfiyet ilân olunur.

***

Beşiktaş Askerlik şubesinden:

Şimdiye kadar henüz askere çağırılmamış veya çağırıldığı halde herhangi kanuni bir mazeretle geri bırakılmış ve yahud çağırıldığı halde gelmiyerek bakayada kalmış ve askerliğini yapmamış 316 ilâ 334 dahil topçu eratla 3 ay ve daha ziyade havatebdili alarak şube emrine girmiş ve havatebdili bitmiş iki senelik sınıflara mensub erat 25 birinciteşrin günü müretteb oldukları birliklere sevkedilecekler - dir. Tayin edilen bugünde şube merkezinde bulunmaları ve bedel vereceklerin bedellerini 24 birinciteşrin 939 günü akşamına kadar vermeleri ilân olunur.

YAYLA apartımanı

Nişantaşı, Valikonağı caddesi

Sıcak ve soğuk su, kalorifer, elektrik, havagazi

En son konfor

Yalnız iki üç daire kalmıştır.

HALK OPERETİ

Bu akşam saat (9) da

(ZIR DELİLER)

Yazan: Yusuf Süruri

Pek yakında

(Kadınların Beğendiği)

Yazan: M. Yesari

Dr. İHSAN SAMİ

GONOKOK AŞISI

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultanmahmud türbesi No. 113

Zayi — Samsun İsmetpaşa ilkmekte - binden 936 yılında aldığım şehadetnamem zayi oldu. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Mustafa Atkan

Dr. Suphi Şenses

İdrayolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu, Yıldız sineması karşısı Leker apartıman. Fakirlere parasız

Tel. 43924

İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonu ilânları

140 ton nohut alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 25/10/939 çarşamba günü saat 15 te Tophanede İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 14,000 lira, ilk teminatı 1050 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Ko. na vermeleri «293» «8222»

300,000 çift küçük aleminyum kapsül
60,000 » büyük » »
300,000 » küçük pirinç »
60,000 » büyük » »

Yukarıda miktarları yazılı alemin - yum ve pirinç kapsüllerin pazarlıkla eksiltmesi 23/10/939 pazartesi günü saat 15 te Tophanede İst. Lv. âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Aleminyumların tahmin bedeli 2460 lira, kat'i teminatı 369 liradır. Pirinç kapsüllere talib olanlar da ayni miktar teminatı vereceklerdir. Nümuneleri komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte teminatlarile beraber komisyona gelmeleri. (326) (8663)

2000 aded tevhid semeri iskeleti alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 25/10/939 çarşamba günü saat 14,30 da Top - hanede İst. Lv. âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 8000 lira, ilk teminatı 600 liradır. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (325) (8664)

500 aded su fıçısı alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 26/10/939 perşembe günü saat 14 te Tophanede İst. Lv. âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1500 lira, kat'i teminatı 225 liradır. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyonda bulunmaları. (324) (8665)

Adalar sulh mahkemesinden:

Mahkememizce terekesine el konmuş olan ölü Katinko üzerinde bulunan Beşiktaş, Şişli mahallesi, eski Dere Arka sokak yeni Kodaman caddesinde 43 mükerrer No. lı arsanın satılmasına karar verilmiş olduğundan açık arttırmaya konulmuştur.

Mezkûr arsa saha itibarile takriben yarı yarıya iki kısımdan ibarettir. Birinci ön kısmı düz ve inşaata salihtir. İkinci arka şimal kısmı bir bayırdan ibaret olup Ayazma sokağı (kadimen taş ocağı) ve sebzevat tarlasına dayanır. Bu sokak mahallen açılmamıştır, tarladır. Umum sahası 329 metre murabbaı olup 1645 lira kıymeti muhammenesindedir.

Müzayedeye iştirak edenler yüzde yedi buçuk nispetinde pey akçesini verecek veya millî bir bankanın teminat mektubunu ibraz edecektir. Vergi, tenviriye ve tanzifiye bedeli ihaleden tenzil olunur. İhale pulu ve yirmi senelik taviz bedeli müşteriye aiddir. Birinci arttırma 22/11/939 tarihine musadif çarşamba günü saat on dörtten on altıya kadar mahkeme koridorunda icra olunacaktır. Birinci arttırmada kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde müşteriye ihale olunur. Kıymeti muhammenenin %75 ini bulmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere on beş gün daha uzatılıp ikinci arttırma 7/12/939 tarihine musadif perşembe günü ayni saatte icra ve en çok arttırana ihalei kat'iyesi yapılacaktır. İhale tarihinden itibaren 7 gün zarfında para verilmezse müzayede feshedilir. İki müzayede arasındaki fark müstenkif müşteriden tazmin ettirilir. Mezkûr gayrimenkul üzerinde ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve hususile masraf ve faize dair iddialarını 20 gün zarfında bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde satış bedelinin paylaşmasından haric kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak arttırma şartnamesile 929/14 No. lı dosyaya müracaatle vesaiki görebilecekleri ilân olunur.

Türk Ticarat Kaptan ve Makinistler Cemiyetinden

Cemiyetimizin alelâde senelik kongresi 24/10/939 salı günü saat 14 te Sirkeci Yolcu salonu üstündeki cemiyet merkezinde yapılacağından Devlet Denizyolları ve Limanlar İşletmesi Umum müdürlükleri mensubları haricinde kalan azamızın gelmeleri rica olunur.

RUZNAME

1 — Eski idare heyeti hesab ve muamelâtının devir ve teslimi.

2 — Cemiyet nizamnamesinin bazı maddelerinin tadili.

3 — Yeni idare heyeti seçimi

4 — Yeni yıl bütçesinin tasidki.

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kiralık Emlâk

Semti	Mahallesi	Sokağı	No. sı	Cinsi
Ortaköy	Ortaköy	Yahyaefendi camii	4/2	Kapıcı odası
»	»	» »		Matbaa yeri
Kasımpaşa	Camikebir	Atiktersane	5	Baraka

Yukarıda yazılı emlâkin 31/5/940 günü sonuna kadar kiraya verilmesi 16/10/939 gününden itibaren bir ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır. İsteklilerin her gün müracaatleri. (8577)

Beynelmilel Nev - York sergisi

Millî firmalarımız için hakikî bir imtihan oldu.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Bu imtihanı Türk sanayii için muvaffakiyetle verdiğinden iftihar eder.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

İstanbul - Beyoğlu - Karaköy - Kadıköy

Toptan siparişlerde tanzilât yapılır. Ve Ticarethanenin merkezine müracaat edilmesi rica olunur.

Hamidiye caddesi Bahçekapı - İstanbul

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Bir Sıhhiye memuru alınacaktır

Fabrikalarımızda istihdam edilmek üzere bir sıhhiye memuru alınacaktır. İsteklilerin istida ile Umum Müdürlüğe müracaatleri. (8381)

İstanbul Belediyesi İlânları

İlk teminat	Muhammen bedeli	
36,68	489,00	Taksim meydanında yıkılan binalardan tahassul eden odun halinde kerestenin satışı.
36,08	481.00	Taksim meydanında yıkılan binalardan tahassul eden 96200 kiremit satışı.
28,43	379,00	Taksim meydanında yıkılan binalardan tahassul eden kapı ve istimale salih kereste satışı.
24,23	323,00	Taksim meydanında yıkılan binalardan tahassul eden muhtelif cins demir satışı.
33,75	450,00	Taksim meydanında yıkılan binalardan tahassul eden oluklu sacların satışı.

Tahmin bedellerile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı pazarlığa konulmuştur. İhale 21/10/939 cumartesi günü saat 10 da Daimi Encümende yapılacaktır. Şartnameler zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektublarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (8670)

Gayrimenkul Satış İlânı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Mahmud Celâleddin, Hayriye, Ahmed Bürhaneddin, Mehmed Nureddin, Fatma Melâhat, Havva Müzeyyenin 13260 hesab numarasile Sandığımızdan aldıkları (4000) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ıncı maddesine göre satılması icab eden Mahmudpaşada, Mahmudpaşa mahallesinin Şerefefendi ve cami avlusu Nuruosmaniye sokağında eski 48, 48 M. 48 M. 48 M. 48 M. 48 M. 48 M. 46, 50 yeni 54, 56, 58, 60, 21, 98, 100, 102, 104, 106, 106/1, 106/2, 58/1, 58/2, 58/3, 58/4 numaralı kayden iki dükkân, 4 oda, dört ev, halen 8 dükkân, 4 ev,4 odanın tamamı (cümlesi kârgirdir) bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek istiyen (750) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur.

Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borcluya aiddir.

Arttırma şartnamesi 1/11/939 tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere Sandık Hukuk İşleri Servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı vesair lüzumlu izahat da şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmıya girmiş olanlar bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 4/12/939 tarihine müsadif pazartesi günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 19/12/939 tarihine musadif salı günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müspitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından haric kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 938/956 dosya numarasile Sandığımız Hukuk İşleri Servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı: Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek istiyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borc vermek suretile kolaylık göstermektedir. (8673)

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

938/1535

Emniyet Sandığına borclu ölü Annik varislerine ilân yolile tebliğ:

Annik, Boğaziçi Büyükdere mahalle ve caddesi ve Eskenavi sokak eski 352, 354, 2, yeni 329, 331, 6, 4 numaralı iki ev ve bir dükkân (6, 4 numaralı ev ahşab diğerleri kârgir) birinci derecede ipotek göstererek 25/9/930 tarihinde 9507 hesab numarasile Sandığımızdan aldığı (3500) lira borcu 27/7/38 tarihine kadar ödemediğinden faiz, komisyon ve masarifile beraber borc (6930) lira (91) kuruşa varmıştır. Bu sebeble 3202 numaralı kanun mucibince hakkında icra takibi başlanmak üzere tanzim olunan ihbarname borclunun mukavelenamede gösterdiği ikametgâhına gönderilmişse de borclu Annik Pangaltı Mis sokak 16 numarada öldüğü anlaşılmış ve tebliğ yapılamamıştır. Mezkûr kanunun 45 inci maddesi vefat halinde tebligatın ilân suretile yapılmasını âmirdir. Borclu ölü Annik mirasçıları işbu ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay içinde Sandığımıza müracaatle murislerinin borcunu ödemeleri veya kanunen kabule şayan bir itirazları varsa bildirmeleri lâzımdır. Mirasçılar ipoteği kurtarmazlar veyahud başlıyan takibi usul dairesinde durdurmazlarsa ipotekli gayrimenkul mezkûr kanuna göre Sandıkça satılacaktır. Bu cihetler alâkadarlarca bilinip ona göre hareket edilmek ve herbirine ayrı ayrı ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (8630)

Yüksek Mühendis Mektebi Müdürlüğünden:

1 — 939 - 940 ders yılı müsabaka imtihanlarına girerek kabul edilen talebeden ikinci sınıf imtihanına talib olanlar,

2 — Avrupadan dönerek mektebe müracaat etmiş bulunan talebeden imtihan veya yoklamaya tâbi olanlarla,

3 — Avrupadan dönerek mektebe girmek için bir giriş imtihanına tâbi tutulacakların,

İmtihanları 23 ve 24 birinciteşrin 1939 pazartesi ve salı günleri sabahları saat (9) da başlamak üzere icra edilecektir. Fazla izahat almak için mektebe müracaat edilmesi. (8536)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonundan:

1 — Gümrük Muhafaza Deniz atölyesi için satın alınacak beş kalem kerestenin 21/10/939 cumartesi günü saat 11,30 da pazarlığı yapılacaktır.

2 — Tasmlanmış tutarı 477 lira 77 kuruş ve ilk teminatı da 36 liradır. Liste Komisyondadır. Görülebilir.

3 — İsteklilerin kanuni vesikaları ve ilk teminat makbuzlarile Galata Rıhtım caddesi Velialemdar han ikinci kattaki Komisyona gelmeleri. (8575)

Münakalât Vekâletinden:

1 — 31/10/939 salı günü saat «15» te Ankarada Çankaya caddesinde Münakalât Vekâleti Levazım Müdürlüğü Eksiltme Komisyonu odasında cem'an «18500» lira «90» kuruş muhammen bedelli «339» parça mobilyanın kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminat miktarı «1387» lira «57» kuruştur. Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı Münakalât Vekâleti Levazım Müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin teklif mektublarını kanuna göre 31/10/939 salı günü saat «14» e kadar Komisyona vermeleri lâzımdır. «8343» (5215)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Atölyelerimiz ihtiyacı için açık eksiltme usulile 62 metre mikâbı muhtelif cins ve eb'adda kereste satın alınacaktır. Muhammen bedeli üç bin lira ve muvakkat teminatı iki yüz yirmi beş lira olan mezkûr kerestelerin ihalesi 2/11/939 tarihine rastlıyan perşembe günü saat on beşte Galata rıhtımında umum müdürlük binasında toplanacak olan satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün sözü geçen komisyonda görülebilir. (8392)

İstanbul Levazım Amirliği Harici askeri kıtaatı ilânları

Aşağıda yazılı üç kalem erzak Tekirdağında Askerî Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin kanunun istediği vesikalarla birlikte belli günlerde adı geçen Komisyona müracaatleri. (8478)

Cinsi	Miktarı Ton	Tutarı Lira	İlk teminat Lira	İhale tarih ve saati
Sığır eti	110	28,600	2145	6/11/939 16
Yulaf	635	25,400	1905	8 » » »
Kuru ot	440	15,400	1155	9 » » »

Cinsi	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	İlk teminatı Lira K.	İhale gün ve saati
Kuru ot	660,000	29,700	2783 59	24/10/939 16
Yulaf	550,000	28,875	2707 04	» » » 11
Yulaf	280,000	14,700	1378 13	25 » » 11
Arpa	280,000	14,000	1312 50	» » » 16

Konyadaki kıtaat için yukarıda yazılı ot, yulaf, arpa hizalarında yazılı tarih ve saatlerde kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. İstekliler şartnamelerini Ankara, İstanbul, Konya Levazım âmirlikleri satınalma komisyonlarında görebilirler. Teklif mektubları ihale saatinden bir saat evvel Konyada satınalma komisyonuna vermeleri. «552» (8119)

Aşağıda cinsi ve miktarları yazılı maden kömürleri kapalı zarf usulile 26/10/939 günü hizalarında yazılı saatlerde mukaveleye bağlanacaktır. Evsaf ve şeraitlerini anlamak istiyenler Komisyonda görebilirler. İsteklilerin belli gün ve saatlerden bir saat evvel kanunun istediği vesaik ve aşağıda yazılı ilk teminatlarile teklif mektublarını Komisyona vermeleri ve taliblerin belli gün ve saatlerde Edirnede Tümen Satınalma Komisyonuna müracaatleri. «571» (8221)

Kıt'ası	Cinsi	Miktarı Kilo	Tahmin bedeli Lira K.	İlk teminat Lira K.	İhale saati
Edirne	Lavemarin maden kömürü	496,000	13,910 04	1043 20	10
»	»	842,000	23,576	1768 20	11
»	»	730,000	20,440	1533	16
Uzunköprü	Linyit kömürü	345,360	4.489 68	336 72	17

İnşa edilmekte olan tamirhane binası ve müştemilâtının ikmali inşası münakasası kapalı zarf usulile Çorlu Kor satınalma komisyonunda yapılacaktır. İhalesi 23/10/939 pazartesi günü saat 16 dadır. İlk pey parası 3000 lira olup şartname, keşif ve projeleri 2 liraya Çorluda komisyondan alınabilir. İstekliler kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgelerle diğer istenilen vesaikle birlikte belli gün ve saatten bir saat evvel komisyona teklif vermeleri «558» (8117)

Antalyadaki kıtaatın ihtiyacı olan 538,000 kilo un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi İspartada Tümen satınalma komisyonunda görülür. Muhammen tutarı 59,180 lira, ilk teminatı 4209 liradır. Eksiltme 21/10/939 cumartesi günü saat 16,30 da İspartada Tümen satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler belli gün saat 15,30 a kadar teklif mektublarını komisyona vereceklerdir. «553» (8113)

Sıvas ve Zara garnizonlarının ihtiyacları olan 1300 ton buğday kırdırılması kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 20,930 lira ilk teminatı 1570 liradır. İhalesi Sıvasta Tümen satınalma komisyonunda 21/10/939 cumartesi günü saat 10 da yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. İstekliler kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla ilk teminat ve teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. «556» (8115)

Edremid ve Ayvalık garnizonları birliklerinin ihtiyacları olan 75,000 kilo sığır etine talib çıkmadığından bir ay içinde paazrlığa bırakılmıştır. Muhammen bedeli 18,000 liradır. İlk teminatı 1350 liradır. Pazarlık 25/10/939 çarşamba günü saat on altıda Edremidde Tümen Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnameyi görmek istiyenler hergün Komisyona müracaat etsinler. (8070)

Kağızman birliklerinin 600 ton kuru otu kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 18,600 lira, ilk teminatı 1395 liradır. İhalesi 24/10/939 pazartesi günü saat 10 da Karakösede mıntaka satınalma komisyonunda yapılacaktır. Teklif mektubları en geç ihale saatinden bir saat evvel komisyona verilmiş olması lâzımdır. Evsaf ve şartnamesi kolordunun tekmil garnizonlarında görülür. (8023) «545»

55,000 kilo sabunun kapalı zarfla eksiltmesi 1/11/939 günü saat 15 te Ankarada Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 19,800 lira, ilk teminatı 1485 liradır. Şartnamesi Komisyonda görülür. İçinde kanunî ve Ticaret Odası vesikaları da bulunan teklif mektublarını saat 14 e kadar Ankarada Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonuna vermeleri. «611» (8421)

Erzincan Askerî Orta okulu için asgarî 18 beygir kuvvetinde bir aded Dizel motörü satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2000 lira, ilk teminatı 150 liradır. Pazarlığı 1/11/939 çarşamba günü saat 10 da Erzincan Mıntaka Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Alınacak motörün şartnamesi her gün Ankarada ve İstanbulda Levazım âmirlikleri ve Erzincan Mıntaka Satınalma komisyonlarında görülür. Taliblerin belli günde müracaatleri. (646) (8662)

Edirne için aşağıda cinsleri yazılı iaşe maddeleri satın alınacaktır. Taliblerin şeraiti anlamak üzere Edirnede Sanayi kışlası Satınalma komisyonuna müracaatleri, eksiltme 24/10/939 salı günü saat 14 ten itibarendir. (644) (8659)

Cinsi
Toz şeker
Hayvan tuzu
Benzin
Arpaşehriyesi
Lâvamarin maden kömürü
Çorbalık pirinç
Odun.

Çanakkale müstahkem mevki bölgesinde yaptırılacak beş aded paviyona talib çıkmadığından pazarlığı 28/10/939 cumartesi günü saat 10 da müstahkem mevki Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Bir paviyonun keşif bedeli 23,999 lira 45 kuruş olup muvakkat teminatı 1799 lira 96 kuruştur. Diğer dört paviyonun da keşif bedelleri ve teminatları yukarıdakinin aynidir. Taliblerin mezkûr tarihte komisyona gelmeleri. (645) (8660)

Babaeski garnizonunun 450 ton odununa istekli çıkmadığından ilk pazarlığı 25/10/939 çarşamba günü saat 15 te Lüleburgazda Askerî Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. Tahmin bedeli 15,650 lira ilk teminatı 1181 lira 25 kuruştur. (647) (8661)

Müteahhid nam ve hesabına beher çiftine tahmin edilen fiatı 445 kuruş olan 32,000 çift okur kundurasına talib çıkmadığından tekrar açık eksiltme usulile münakasaya konmuştur. İhalesi 23/10/939 pazartesi günü saat 11 dedir. İlk teminatı 8370 liradır. Evsaf ve şartnamesi 712 kuruşa Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonundan alınır. İsteklilerin kanunun emrettiği belgelerle ihale saatinde Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonuna gelmeleri. (642) (8658)

100 ton pirincin kapalı zarfla eksiltmesi 6/11/939 günü saat 15 te Ankarada Lv. âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 22 bin lira, ilk teminatı 1650 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İçinde kanunî ve Ticaret Odası vesikaları da bulunan teklif mektublarını saat 14 e kadar adı geçen komisyona vermeleri. (641) (8594)

Çanakkale müstahkem mevki bölgesinde inşa ettirilecek beş paviyon, üç tavla ve üç hangara talib çıkmadığından pazarlığı 23/10/939 pazartesi günü Çanakkalede Müstahkem Mevki Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İnşaatın keşif bedeli 187,740 lira 11 kuruş olup teminatı 10,638 liradır. Taliblerin mezkûr tarihte komisyona müracaatleri. (643) (8657)

Babaeski için 110 ton sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 28,050 lira, ilk teminatı 2103 lira 75 kuruştur. Eksiltmesi 6/11/939 pazartesi günü saat 16 da Lüleburgazda askerî Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. Teklif mektubları belli gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına verilmiş bulunacaktır. (649) (8666)

Gayrimenkul Satış İlânı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Celâleddin, Hayriye, Ahmed Bürhaneddin, Mehmed Nureddin, Fatma Melâhat ve Havva Müzeyyenin 13295 hesab numarasile Sandığımızdan aldığı (6000) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 numaralı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ıncı maddesine göre satılması icab eden Beyoğlunda Tomtom mahallesinin eski Leh, yeni Polonya, en yeni Nuruziya sokağında eski 26, 28, yeni 28, 30 kapı, 317 ada, 28 parsel numaralı mağazası olan kârgir apartımanın tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek istiyen (1687) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur.

Birikmiş bütün vergilerle Belediye resimleri ve Vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borcluya aiddir. Arttırma şartnamesi 1/11/939 tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere Sandık Hukuk İşleri Servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı vesair lüzumlu izahat da şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmıya girmiş olanlar, bunları tedkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 4/12/939 tarihine musadif pazartesi günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 19/12/939 tarihine musadif salı günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları Tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müspitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından haric kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 938/957 dosya numarasile Sandığımız Hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

D İ K K A T

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek istiyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (8674)

Spor Eğitmen Kursu Direktörlüğünden:

10 birinciteşrin 939 tarihli Cumhuriyet ve Akşam gazetelerinde yazılı olduğu günde ihalesi yapılamıyan Vaniköyünde B. T. U. müdürlüğü Spor Eğitmen kursu jimnastikhanesinin yarıda kalan salon döşemelerinin ihalesi 23 ilkteşrin 939 pazartesi günü saat 14 te Vaniköyünde kurs binasında teşkil olunacak komisyon huzurile ve pazarlıkla yapılacağı ilân olunur.

İstekliler bu işe aid keşifname ve şartnameyi her gün kurs müdiriyetinde görebilirler.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Muğla Valiliğinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Muğla hükûmet konağı inşaatına talib çıkmadığından yeniden kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.

2 — Bu inşaatın keşif bedeli 64872 lira 49 kuruştur.

3 — Bu inşaatın 14872 lira 49 kuruşu 939 senesinde ve 50,000 lirası da 940 senesinde tesviye edilecektir.

4 — Bu inşaata aid evrak şunlardır:

A — Proje
B — Keşif cetveli
C — Kapalı zarf usulile eksiltme şartnamesi
D — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
E — Yapı işleri umumi, fenni şartnamesi
F — Hususi şartname
G — Fenni şartname
R — İstekliler bu işe aid evrakı 324 kuruş bedel mukabilinde Muğla Nafıa Müdürlüğünden alabilirler.

5 — Eksiltme 1 teşrinisani 939 çarşamba günü saat 15 te Muğla Nafıa Müdürlüğünde müteşekkil Komisyon huzurunda yapılacaktır.

6 — Muvakkat teminat 4493 lira 63 kuruştur.

7 — Isteklilerin eksiltmiye girebilmeleri için bu seneye aid Ticaret Odası vesikasile eksiltme gününden en az sekiz gün evvel resmen Muğla Vilâyetine müracaatle alacakları ehliyet vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır. Aksi takdirde eksiltmiye iştirak edemezler.

8 — Teklif mektubları yukarıda yazılı saatten bir saat evveline kadar Muğla Vilâyeti Nafıa Müdürlüğü odasında müteşekkil Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektublar beşinci maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile kapatılmış olması lâzımdır. Postada vakı olacak gecikmeler kabul edilmez. (8499)

Sıdıka Tanyer

Biçki, Dikiş Yurdu

Kız san'at mektebleri ve enstitülerinde gösterilen metodla en kısa zamanda öğretilir ve Kültür Direktörlüğünce tasdikli diploma verilir.

Adres: İstasyon bülvarı Taciye sokak No. 6, Eskişehir.

Adalar sulh mahkemesinden:

İkametgâhları meçhul ölü Pavli ve Leonora varisleri Kalyopi, Todori Köse oğlu, Panayot Tarakçı oğlu, Mariya ve Onofriyosa:

Mahkememizce terekesine el konmuş olan ölü Katinko üzerinde bulunan Beşiktaş, Şişli mahallesi Arka sokak yeni Kodaman caddesinde 43 mükerrer numaralı arsanın satılmasına karar verilmiş olduğundan açık arttırmıya konulmuştur.

Birinci arttırma 22/11/939 tarihine musadif çarşamba günü saat on dörtten on altıya kadar mahkeme koridorunda icra olunacaktır. Birinci arttırmada kıymeti muhammenenin %75 ini bulduğu takdirde müşteriye ihale edilir. Kıymeti muhammenenin %75 ini bulmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere on beş gün daha uzatılıp ikinci arttırma 7/12/939 tarihine musadif perşembe günü ayni saatte icra ve en çok arttırana ihalei kat'iyesi yapılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

ANAPIYOJEN
Dr. İhsan Sami
İstreptokok, istafilokok, pnömokok, koli, piyosiyaniklerin yaptığı çıban, yara, akıntı ve cild hastalıklarına karşı çok tesirli taze aşıdır.

Devlet Demiryolları işletme Umum Müdürlüğünden:

Devlet Demiryolları birinci işletme ihtiyacı için aşağıda cins, miktar, muhammen bedeli, ihzar mahallerinin kilometreleri yazılı balast kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Eksiltme Haydarpaşa gar binası dahilinde birinci işletme komisyonunca 10/11/939 tarihine tesadüf eden cuma günü saat 11 de yapılacaktır. Eksiltmeye girecekler 2490 numaralı kanunun aradığı evsafı haiz olacak ve saat (10) a kadar teminatlarını ihtiva eden teklif zarflarını komisyona vermiş bulunacaklardır. Eksiltme şartnamesile mukavele projeleri işletmemiz yol müfettişliğinden parasız olarak alınabilir. (8487)

Ocağın bulunduğu yer	Miktarı M3	Depoda teslim muhammen bedeli Lira K.	Vagonda teslim edildiği takdirde ayrıca tahmil ücreti Lira K.	Tutarı Lira	Muvakkat teminat Lira K.
Kilometre 148 - 150 Haydarpaşa - Eskişehir hattı	5000	1 30	0 10	7000	525 00
Kilometre 184 - 186,500 Haydarpaşa - Eskişehir hattı	5000	1 35	0 10	7250	543 75
Kilometre 256 - 258 Haydarpaşa - Eskişehir hattı	8000	1 50	0 10	12800	960 00
Kilometre 40 Eskişehir - Konya hattı	20000	1 10	0 10	24000	1800 00

Annelere, muallimlere, ve çocuk bakıcılara
ÇOCUK BAKIMI
Yazan: **Doktor ALI ŞUKRU ŞAVLI**
1 günlükten 14 yaşına kadar sıhhî çocuk büyütme ve besleme bilgisi
Satış yeri: Cumhuriyet kütübhanesi İstatbul Ankara cad. 101
Fiatı 130 Kuruş

Eleşkirt Malmüdürlüğünden:

Eksiltmiye konulan iş:

1 — Eleşkirt kazasında yapılacak hükûmet binası inşaatıdır.

2 — Keşif bedeli 46987 lira 86 kuruştur.

3 — Eksiltme 6/11/939 pazartesi günü saat 15 te Eleşkirt kazası Eksiltme Komisyonunda Malmüdürlüğü odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak üç lira bedel mukabilinde Eleşkirt Malmüdürlüğünden alınabilir ve Ağrı Nafıa Müdürlüğünden görülebilir.

5 — Eksiltmiye girmek için isteklilerin 3524 lira dokuz kuruşluk muvakkat teminat vermeleri Ağrı Vilâyetinden bu işe girebileceklerine dair alınmış vesika ibraz etmeleri muktazidir. Bu vesika için eksiltme yapılacağı günden en az sekiz gün evvel bir istida ile isteklilerin Ağrı Vilâyeti makamına müracaatleri ve bu müracaatlerine şimdiye kadar yaptıkları benzeri inşaat işleri yaptırmış idarelerden aldıkları vesikaları raptetmeleri lâzımdır. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmiye giremiyeceklerdir.

6 — İstekliler teklif mektublarını ihale günü olan 6/11/939 pazartesi günü saat ona kadar Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. (8419)

Devlet Demiryolları İşletme U. Müdürlüğünden:

Muhammen bedel ve teminat miktarı aşağıda yazılı 135010 Kg. civata ve somun 27/11/1939 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin aşağıda yazılı muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (125) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (8272)

	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira
Yerli malı teklif edildiği takdirde	48129	3609,68
Cif teklif edildiği takdirde	25058	1879.35

FİAT TEBDİLİ

Beynelmilel yolcu ve bagaj nakliyatına aid olup ana hatta mer'i D.D./104 Toros katarlarında uzun yoldan seyahat edecek yolculardan kısa yol ücreti alınması hakkındaki D.D./107 numaralı tarifelerle.

Avrupa hattının Semplon katarlarında beynelmilel münasebetler için yolcu ve bagajlara tatbik edilmekte olan muhtelif tenzilât.

16 ikinciteşrin 1939 tarihinden itibaren lâğvedilecektir.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (8560)

Aşağıda yazılı moloz taşı ve balast ayrı ayrı olmak üzere ve pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlık Sirkecide 9 uncu işletme binasında A. E. Komisyonu tarafından yapılacaktır. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilir.,

Moloz taşı:

Miktarı 800 M3, muhammen bedeli 960 lira, muvakkat teminatı 72 liradır. Teslim yeri Küçükçekmece civarında Km. 27 de ve yerdedir. Pazarlık 27/10/939 cuma günü saat 15 te yapılacaktır.

Balast:

Miktarı 550 M3, muhammen bedeli 990 lira, muvakkat teminat 74,25 liradır. Teslim yeri Küçükçekmece civarında Km. 27 de ve yerdedir. Pazarlık 27/10/939 cuma günü saat 15,30 da yapılacaktır. (8651)

Muhammen bedeli 7115,50 lira olan 46 kalem gaz borusu ve teferrüatı 6/11/1939 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 533,66 liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (8650)

Fen Fakültesi Dekanlığından:

Fen fakültesi matematik enstitüsünde bir asistanlık münhaldir. İsteklilerin fakülte dekanlığına müracaatleri ilân olunur. (8622)

T. C. ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi : 1888
Sermayesi : 100,000,000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi : 262
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28,800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Aded	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4,000	»
100	»	50	»	5,000	»
120	»	40		4,800	»
160	»	20	»	3,200	»

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 eylûl, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Karışık ve nasıl yapıldığı belli olmayan bayat çocuk gıdalarile yavrunuzun sıhhatini tehlikeye koyarsınız.

Allahın yarattığı gibi saf ve tabiî hububattan yapılmış

HASAN özlü unları

Çocuklarınıza yediriniz.

Vitamin
Kalori
Kuvvet
Kudret
Sıhhat
Neş'e
Enerji
Zekâ

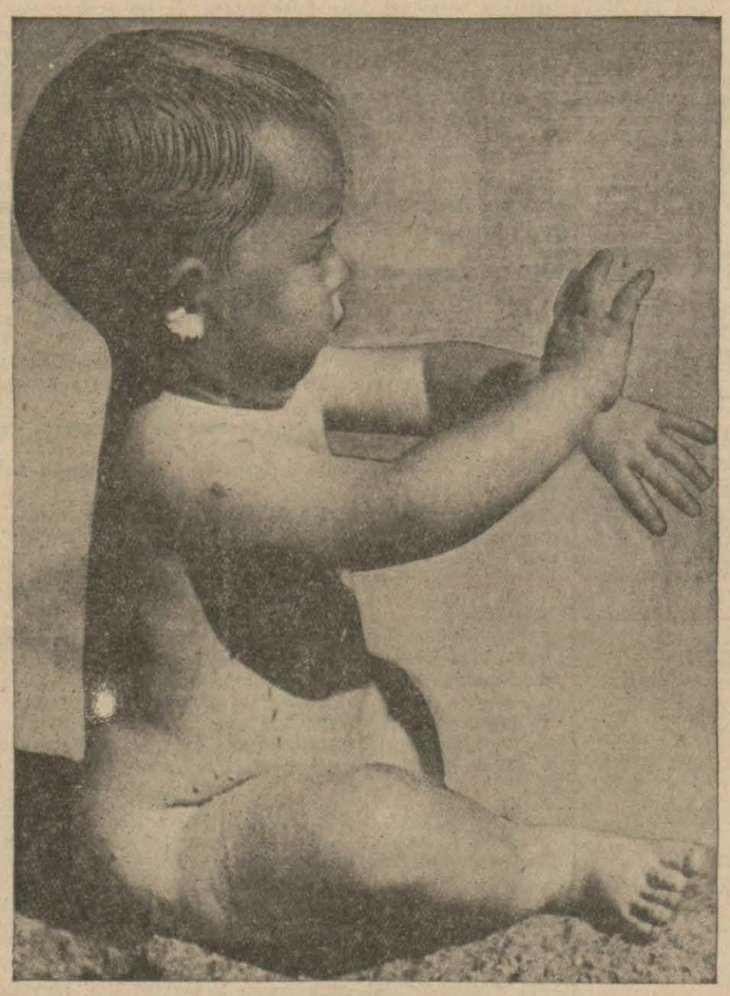

Pirinc
Yulaf
Buğday
İrmik
Patates
Mısır
Türlü
Mercimek
Bezelya
Badem
Çavdar

ÖZÜ

Dünyada mevcud Çocuk gıdalarının en mükemmelidir.

Hasan Deposu : Yeni adresi, Bahçekapı Beyoğlu Tramvay durağı karşısında Yalı Köşkü cad. No. 6/8

İLÂN

" ADRIATICA " A. VAPUR ŞİRKETİ :

İstanbulla Adriyatik limanları arasındaki ekspres lüks postalarına yeniden başlanacağı ve bu postalar her 15 günde bir «ECİTTO» vapurile yapılacağını muhterem müşterilerine bildirmekle kesbi şeref eyler.

Teşrinisani zarfında 2, 16 ve 30 tarihlerine musadif perşembe günleri saat 12 de Galata rıhtımından hareketle (İzmir, Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye uğrıyacaktır.

Operatör
RIZA ÜNVER
Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı
Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22, Mavi yapı
Telefon: 22683

Fatih sulh 2 nci hukuk hâkimliğinden:

Hüseyin; Kocamustafapaşa Vidin caddesi 55 numarada mukim,

Adlî müzahereti bulunan Hilmiye Tartelin aleyhinize mahkememizin 39/731 esas sayılı dosya ile ikame eylediği eşya bedelinden 277 lira alacak müstehlik değilse eşyanın aynen iadesi davasının icra kılınacak duruşması için gönderilen davetiye zahrına gösterilen adresi terketmek suretile çıkıp gittiğiniz ve halen ikametgâhınızın meçhul kaldığı mıntaka mübaşiri tarafından verilen meşruhatta anlaşılmakla muhakemenin bu kere muallâk olduğu 20/11/939 pazartesi saat onda Fatih sulh ikinci hukuk mahkemesine gelmeniz için davetiye tebliğ makamına kaim olmak üzere kararı mahkeme ile on beş gün müddetle ilân olunur.

Galatada Rıhtım yakınında pi yasa yerinde kâin bir hanın ikinci katında asansör ve kaloriferi havi iki odalık bir yazıhanenin icar kuntratı müsaid şeraitle acele,
DEVREDİLECEKTİR
İsteklilerin Galata 1159 posta kutusuna yazmaları.

Dr. Hüseyin Salor
Dahilî hastalıklar mütehassısı. Muayenehanesini, Taksim - Abdülhak Hâmid caddesi Milo apartımanına nakletmiştir. Tel: 43697

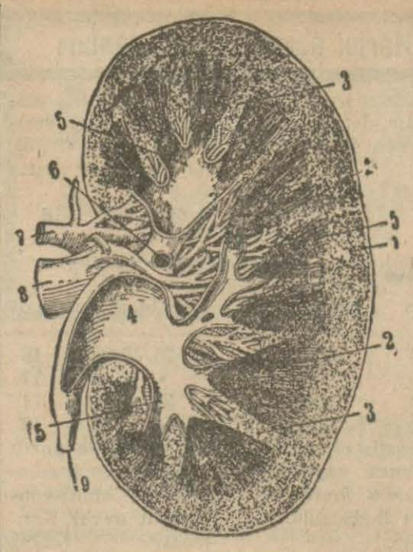

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için **HELMOBLÖ** kullanınız...

Helmoblö

Böbreklerin çalışmak kudretini arttırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

DİKKAT: **HELMOBLÖ** idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.
HER ECZANEDE BULUNUR..

Dahiliye Vekâletinden:

Konya şehrinin halihazır haritalarının yeniden alımı işi kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.

Yapılacak işin mahiyeti:

Konya şehrinin 1620 hektar vüs'atindeki meskûn ve gayrimeskûn sahasının halihazır haritalarının alımı ile bu sahayi çevreleyen ve 800 hektar tutan arazinin takeometrik haritasile cem'an 2420 hektara varan 1/5000 mikyaslı umumi haritanın tersiminden ibarettir.

İşin maktu keşif bedeli 25200 liradır.

Muvakkat teminat 1890 liradır.

İhale 3 ikinciteşrin 939 cuma günü saat 15 te Konya Belediye dairesinde teşekkül edecek İhale Komisyonu tarafından yapılacaktır. Eksiltmiye iştirak etmek istiyenlerin Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğinden iştirak vesikası almaları ve bunu teklif mektublarına koymaları lâzımdır.

Mukavele ve şartnameler Konya Belediyesinden ve Ankarada B. İ. Heyetinden parasız alınabilir. İsteklilerin teklif mektublarını tayin edilen günde saat 14 e kadar Konya Belediye Reisliğine vermeleri veyahud posta ile gönderildiğinde bu saatte Belediyeye vasıl olmuş bulunması lâzımdır. «5224» (8344)

Yalnız BALSAMİN kremlerini kullanınız

KANZUK KREM BALSAMİN
Cildinize daimî tazelik ve mat bir sevimlilik verir.

KANZUK BALSAMİN EKSİRİ
Yüzdeki çil ve lekeleri giderir. Traştan sonra lâtif serinlik ve yumuşaklık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ : Beyoğlu — İstanbul

SATILIK ECZANE

Konyada Hulûsi eczanesi. Taliblerin sahibine müracaatı

Çerkeş Belediye Riyasetinden:

Nafıa Vekâletinden musaddak projesi mucibince (15922) lira (10) kuruş bedeli keşifli lokomobil alternatör, tablo ve şebeke tesisatı ihale edilmek üzere kapalı zarfla (45) gün müddetle münakasaya konulmuştur. Proje ve teferrüatı beş lira bedel mukabilinde Belediyemizden alacakları gibi İstanbulda Galatada Assikürasiyonu Generali hanında 67 numarada elektrik mühendisi Hasan Halet Işıkpınardan bedeli mukabilinde alınabilir. Tesisat münakasası 16/11/939 perşembe günü yapılacaktır.

Taliblerin o gün zarfında saat 15 te Belediye Encümenine müracaatleri ilân olunur. (8108)

GARSON Aranıyor

İşletmemizin Gulemman merkezindeki memurin kantini için bir garsona ihtiyac vardır. Tenvir, teshin, oda işletmeye aid şimdilik ayda net 35,— T.L. verilecektir. İşinden memnun kalındığı takdirde ücreti arttırılacaktır. Taliblerin kısa tercümei halleri varsa bonservis suretleri ve bir de fotoğraflarile tahriren «Eti Bank Şark Kromları İşletmesi - Maden» adresine müracaatleri lâzımdır.

Rafael Bonfil Ticarethanesi

Konkordato Komiserliğinden:

İzmirde Odunpazarında 17 numarada manifaturacı Rafael Bonfil tarafından alacaklılarile konkordato akdi için mühlet verilmesini istemesi üzerine İzmir icra tetkik merciince yapılan tetkikat sonunda: İki aylık mühlet verilmesine ve komiser tayinine karar verilmiş olduğundan ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde mumaileyh Rafael Bonfil'den alacak iddiasında bulunanlar vesaiklerile birlikte Büyük Kardiçalı hanında 2, 3 sayılı yazıhaneme her gün saat 16 dan 18 e kadar müracaatle alacaklarını kaydettirmeleri aksi takdirde muayyen müddet içerisinde müracaat etmiyenlerin konkordato müzakeresine kabul edilmiyecekleri hususu icra ve iflâs kanununun 292 nci maddesi hükmüne tevfikan keyfiyet ilân olunur. «3832» (8612)

Beyoğlu Akşam Kız San'at Okulu Direktörlüğünden:

1 — İzmit, Kars, Balıkesir, Eskişehir, Antalya, Kastamonu, Isparta ve Samsun Akşam Kız San'at Okulları için mevcud nümunesi mucibince 1600 aded İnegöl tipi sandalya pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İhalesi 23 birinciteşrin 1939 pazartesi günü akşamı saat 16 da Cağaloğlunda Yüksek Mektebler Muhasibliği olarak işgal olunan binada toplanan Komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Ambalâj, nakil müteahhide aid olmak şartile muhammen bedeli (2560) iki bin beş yüz altmış lria, kat'i teminatı (384) üç yüz seksen dört liradır.

4 — Sandalya nümunesini görmek istiyenlerin mezkûr Muhasiblik binasına teslim ve tediye vesair şartlarını öğrenmek için de Okul idaresine müracaat etmeleri. (8576)

Öksürenlere : **Katran Hakkı Ekrem**
Hakkı Katran Pastilleri de vardır.

Ankara Belediyesinden:

1 — Otobüs idresile diğer belediye vesaiti için alınacak olan «58262,5» lira kıymeti muhammenei 395 aded iç ve 395 aded dış lâstikler 45 gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — İhalesi 28/11/939 salı günü saat 11 de Belediye Encümeninde yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat «4163,12,5» liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin hergün Encümen kalemine ve isteklilerin de 28/11/939 salı günü saat ona kadar teklif mektublarını Encümene vermeleri ilân olunur. «5130» (8192)

İzmir Telefon Müdürlüğünden:

1 — 9/10/939 tarihinde ihalesi yapılamıyan «16,000» lira muhammen bedelli 4000 metre elli devreli denizaltı telefon kablosu bir ay zarfında pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İlk teminat 1,200 lira olup ihalesi 9/11/939 tarihli perşembe günü saat 15 te yapılacaktır.

3 — Şartnameler her gün İzmir ve İstanbul Telefon müdürlüklerinde parasız verilecektir.

4 — İsteklilerin mezkûr gün ve saatte ilk teminat makbuzu veya banka mektubu ve diğer kanuni vesaikle İzmir Telefon müdürlüğünde müteşekkil satınalma komisyonuna müracaatleri ilân olunur. «3800» (8496)

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Niğde Vilâyeti Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Ulukışla kasabasına 32 kilometre mesafede olan Çiftehan kaplıcasına ilâve edilecek kısma aid «19337» lira «38» kuruş keşif bedelli inşaatın ihaleye göre takarrür edecek fiatlara nazaran «15000» liraya tekabül eden miktarı kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D — Hususi şartname
E — Hulâsai keşif cetveli, tahlili fiat, metraj cetveli, fiat bordrosu vesair evrak.

İstiyenler bu evrakı Niğde Nafıa Müdürlüğünde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — Eksiltme 1/11/939 tarihinde çarşamba günü saat «15» te Daimi Encümen odasında toplanacak Eksiltme Komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmiye girebilmek için isteklinin «1125» lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka eksiltme gününden en az sekiz gün evvel Vilâyete müracaat ederek ibraz edeceği fenni ve mali referans mukabili ehliyet vesikası Komisyonundan alacakları vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

6 — Teklif mektubları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Daimi Encümene getirilerek Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (8495)

ŞAKİR ZÜMRE

Türk Sanayii Harbiye ve Madeniye Fabrikası
Haliç - Karaağaç - İstanbul
Telefon: 43214 Telgraf: ZÜMRE

KÖMÜR SOBALARI

Memleketimizin ilk soba fabrikasının 15 senelik tecrübesi mahsulüdür.

ZÜMRE
ZONGULDAK
HALK

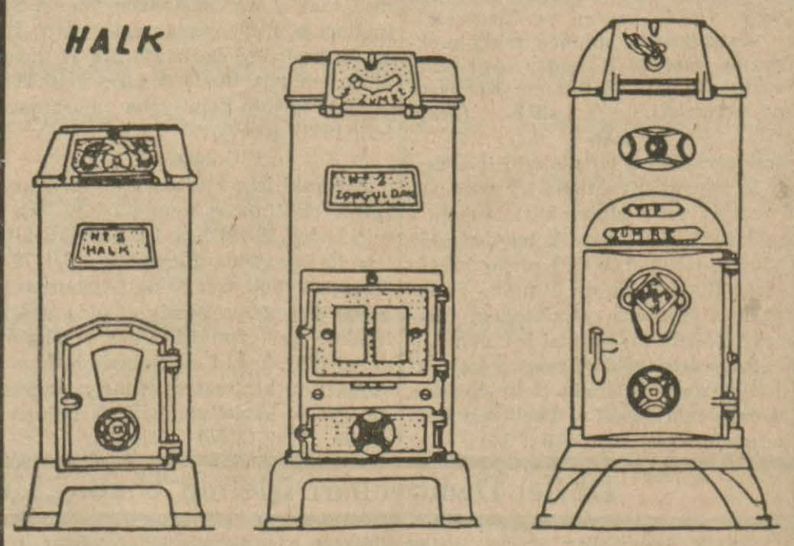

Kullanış - Konfor - Ekonomi - ucuzluk
Her cins kömürü kolaylıkla yakar.
Bütün zevkleri okşıyacak evsafta muhtelif tiplerde, sade, kromlu ve emaye cinslerde oda, salon, apartıman, dershane ve koğuşların teshinini temin edecek eb'adda sobalar.
Yeni kataloğlarımızı isteyiniz.

Baklavada Fındık, Dondurmada Fındık, Çikolatada Fındık, Pastada Fındık, Çörekte Fındık, Her Tatlıda Fındık, Cepte Fındık, Ayakta Fındık..... bir hayattır. Kışın Fındıklı Çörek, yazın Fındıklı Dondurma kuvvetin ÖZÜDÜR.

FINDIK TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ

Londra ve Parisin en meşhur fabrikalarından gelen Bayanlara mahsus mantoluk, rop ve kostüm tayörlük yüksek fantazi rodier, moreau, harris, tweed ve saire YÜNLÜ KUMAŞLARIN emsalsiz çeşit, cins ve renkleri Beyoğlunda BAKER Mağazalarında her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla satılmaktadır

Milâs icra memurluğundan:

Marku Armana borclu ölü Şemoil Benşunşan veresesinden kardeşi İzak ve Rahamim ve Çelebi ve Reynenin ikametgâhları meçhul olduğundan murislerinin işbu borcundan dolayı ipotek gösterdiği gayrimenkullere 27/9/939 tarihinde 3 yeminli ehli vukufla kıymet konulmuş olduğundan yapılan takdiri kıymete bir itirazları varsa ilân tarihinden itibaren 10 gün içinde bildirmeleri ilân olunur.

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden yazı işleri Müdürü: Hikmet Münif Ülgen
Cumhuriyet Matbaası